

At: Aelodau'r Pwyllgor Craffu
Perfformiad

Dyddiad: 21 Medi 2023

Rhif Union: 01824 712554

ebost: democrataidd@sirddinbych.gov.uk

Annwyl Gynghorydd

Fe'ch gwahoddir i fynychu cyfarfod y **PWYLLGOR CRAFFU PERFFORMIAD, DYDD IAU, 28 MEDI 2023 am 10.00 am yn SIAMBR Y CYNGOR, NEUADD Y SIR, RHUTHUN A THRWY GYNHADLEDD FIDEO.**

Yn gywir iawn

G Williams
Swyddog Monitro

AGENDA

1 YMDDIHEURIADAU

2 DATGANIADAU O FUDDIANT (Tudalennau 5 - 6)

Aelodau i ddatgan unrhyw gysylltiad personol neu sy'n peri rhagfarn ag unrhyw fater i'w ystyried yn y cyfarfod hwn.

3 MATERION BRYD FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Hysbysiad o eitemau y dylid, ym marn y Cadeirydd, eu hystyried yn y cyfarfod fel materion brys yn unol ag Adran 100B(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972.

4 COFNODION Y CYFARFOD DIWETHAF (Tudalennau 7 - 20)

Derbyn cofnodion cyfarfod Pwyllgor Craffu Perfformiad a gynhaliwyd ar 20 Gorffennaf 2023 (copi ynghlwm).

10.05 am-10.10am

5 DIWEDDARIAD AR ADRODDIAD AROLWG YSGOL GATHOLIG CRIST Y GAIR (Tudalennau 21 - 26)

Ystyried a thrafod adroddiad gan Bennaeth y Gwasanaethau Addysg ar y gefnogaeth a roddwyd i'r ysgol a'r cynnydd a wnaed ers yr arolwg Estyn craidd ym Mai 2022 (copi ynghlwm).

10.10am – 10.45am

6 DULL YSGOL GYFAN O YMDRIN Â LLES EMOSIYNOL A MEDDYLIOL (Tudalennau 27 - 32)

Ystyried a thrafod adroddiad gan Bennaeth y Gwasanaethau Addysg sy'n rhoi trosolwg o sut mae ysgolion yn gweithredu fframwaith statudol Llywodraeth Cymru ar 'sefydlu dull ysgol gyfan' ar gyfer lles emosiynol a meddyliol (copi ynghlwm).

10.45 am – 11.15am

EGWYL 11.15AM - 11.30AM

7 DARPARIAETH CYFRWNG CYMRAEG (Tudalennau 33 - 40)

Ystyried a thrafod adroddiad gan Bennaeth y Gwasanaethau Addysg ar gynnydd gwaith cynllunio a gweithredu sydd wedi'i wneud hyd yn hyn o ran darparu cwricwlwm a darpariaeth allgyrsiol cyfrwng Cymraeg yn ysgolion y Sir yn unol â gweledigaeth Llywodraeth Cymru (copi ynghlwm).

11.30 am – 12.00 pm

8 CYNLLUN GWEITHREDU STRATEGAETH TAI A DIGARTREFEDD SIR DDINBYCH (Tudalennau 41 - 74)

Ystyried a thrafod adroddiad gan yr Uwch Swyddog - Cynllunio Strategol a Thai ar y cynnydd a wnaed o ran cyflwyno'r Strategaeth a'r Cynllun Gweithredu diwygiedig a gymeradwywyd gan y Cyngor Sir yn Rhagfyr 2020 (copi ynghlwm).

12.00 pm – 12.30 pm

9 RHAGLEN WAITH CRAFFU (Tudalennau 75 - 100)

Ystyried adroddiad gan y Cydlynnydd Craffu (copi ynghlwm) yn gofyn am adolygiad o raglen gwaith i'r dyfodol y pwyllgor a rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r aelodau am faterion perthnasol.

12.30 pm – 12.45 pm

10 ADBORTH GAN GYNRYCHIOLWYR PWYLLGOR

Cael y wybodaeth ddiweddaraf gan gynrychiolwyr y Pwyllgor ar Fyrddau a Grwpiau amrywiol y Cyngor.

12.45 pm – 13.00 pm

AELODAETH

Y Cynghorwyr

Y Cyngorydd Hugh Carson Irving
(Cadeirydd)

Y Cyngorydd Gareth Sandilands (Is-
Gadeirydd)

Ellie Chard
Chris Evans
Martyn Hogg
Carol Holliday
Alan Hughes

Paul Keddie
Diane King
Terry Mendies
Andrea Tomlin

Aelodau Cyfetholedig dros Addysg sy'n Pleidleisio (Rhifau Eitemau Agenda 5, 6 a 7 yn unig)

Kathleen Jones

Neil Roberts

COPIAU I'R:

Holl Gynghorwyr er gwybodaeth
Y Wasg a'r Llyfrgelloedd
Cynghorau Tref a Chymuned

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

DEDDF LLYWODRAETH LEOL 2000

Cod Ymddygiad Aelodau

DATGELU A CHOFRESTRU BUDDIANNAU

Rwyf i,
(enw)

*Aelod /Aelod cyfetholedig o
(*dileuer un)

Cyngor Sir Ddinbych

YN CADARNHAU fy mod wedi datgan buddiant ***personol / personol a sy'n rhagfarnu** nas datgelwyd eisoes yn ôl darpariaeth Rhan III cod ymddygiad y Cyngor Sir i Aelodau am y canlynol:-
(*dileuer un)

Dyddiad Datgelu:

Pwyllgor (nodwch):

Agenda eitem

Pwnc:

Natur y Buddiant:

(Gweler y nodyn isod)*

Llofnod

Dyddiad

Noder: Rhwng ddigon o fanylion os gwelwch yn dda, e.e. 'Fi yw perchennog y tir sy'n gyfagos i'r cais ar gyfer caniatâd cynllunio a wnaed gan Mr Jones', neu 'Mae fy ngŵr / ngwraig yn un o weithwyr y cwmni sydd wedi gwneud cais am gymorth ariannol'.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

PWYLLGOR CRAFFU PERFFORMIAD

Cofnodion cyfarfod o'r Pwyllgor Craffu Perfformiad a gynhaliwyd yn Siambr y Cyngor, Neuadd y Sir, Rhuthun a thrwy gynhadledd fideo, Dydd Iau, 20 Gorffennaf 2023 am 10.00 am.

YN BRESENNOL

Cynghorwyr - Ellie Chard, Chris Evans, Martyn Hogg, Carol Holliday, Alan Hughes, Hugh Irving (Cadeirydd), Terry Mendies, Gareth Sandilands (Is-Gadeirydd) ac Andrea Tomlin.

Aelodau Arweiniol - Aelod Arweiniol Polisi, Cydraddoldeb a Strategaeth Gorfforaethol, Julie Matthews, Aelod Arweiniol Addysg, Plant a Theuluoedd ac Aelod Arweiniol Iechyd a Gofal Cymdeithasol

Cadeirydd y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio - David Stewart

Aelodau Cyfetholedig ar gyfer Addysg - Neil Roberts a Kathleen Jones

Arsylwr: Y Cynghorydd Jeanette Chamberlain-Jones

HEFYD YN BRESENNOL

Cyfarwyddwr Corfforaethol: Llywodraethu a Busnes (Swyddog Monitro) (GW);
Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau, Moderneiddio a Lles (NS); Prif Swyddog Archwilio Mewnol (BC); Pennaeth Adnoddau Dynol Dros Dro (LD); Pennaeth Gwasanaethau Plant (RM); Prif Reolwr Addysg (RT); Prif Reolwr Addysg (JB); Swyddog Cynhwysiant (JE); Cydlynnydd Craffu (RE); Hwylusydd Zoom (SJ) a'r Gweinyddwr Pwyllgorau (NH).

Arweinwyr Craidd GwE ar gyfer Sir Ddinbych: Jacqueline Chan (Cynradd) a Mair Herbert (Uwchradd)

1 YMDDIHEURIADAU

Cafwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan y Cynghorydd Diane King.

2 DATGAN CYSYLLTIAD

Datganodd yr aelodau canlynol gysylltiad personol ag eitemau 6 a 7 ar y rhaglen:

Cynghorydd Ellie Chard - Llywodraethwr Awdurdod Addysg Lleol (AALI) yn Ysgol Tir Morfa.

Cynghorydd Chris Evans - Llywodraethwr AALI yn Ysgol Tir Morfa

Cynghorydd Martyn Hogg - Rhiant-lywodraethwr yn Ysgol VP Llanelwy

Cynghorydd Carol Holliday - Llywodraethwr yn Ysgol Penmorfa

Cynghorydd Alan Hughes - Llywodraethwr AALI yn Ysgol Caer Derwyn

Neil Roberts - Llywodraethwr yn Ysgol y Parc

Cynghorydd Gareth Sandilands – Llywodraethwr AALI yn Ysgol Clawdd Offa

Hefyd datganodd y Cynghorydd Gareth Sandilands gysylltiad personol yn eitem busnes 8 gan ei fod yn ymddiriedolwr annibynnol y Cyngor Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Ddinbych.

3 MATERION BRYN FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Ni chodwyd unrhyw faterion brys gyda'r Cadeirydd na'r Cydlynnydd Craffu cyn dechrau'r cyfarfod.

4 COFNODION Y CYFARFOD DIWETHAF

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Craffu Perfformiad a gynhaliwyd ar 8 Mehefin 2023.

Penderfynwyd: y dylid derbyn a chymeradwyo cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 8 Mehefin 2023 fel cofnod gwir a chywir o'r gweithrediadau.

Ni chodwyd unrhyw fater mewn perthynas â chynnwys y cofnodion.

5 RECRIWTIO, CADW A CHYNLLUNIO'R GWEITHLU

Cyflwynodd yr Aelod Arweiniol Polisi, Cydraddoldeb a Strategaeth Gorfforaethol yr adroddiad Recriwtio, Cadw a Chynllunio'r Gweithlu (a ddsbarthwyd ymlaen llaw).

Mae'r adroddiad hwn yn rhoi gwybodaeth a chynnydd cynllun y gweithlu, gan gynnwys gweithgareddau recriwtio a chadw staff, a data mewn perthynas â throsiant ac absenoldeb salwch ar gyfer 2022/2023.

Cytunodd y Cyngor ar gynllun gweithlu ym mis Ionawr 2022, ynghyd â Chynllun Gweithredu i fynd i'r afael â'r blaenoriaethau y cytunwyd arnynt. Cyflwynwyd y cynllun a'r cynllun gweithredu i'r Pwyllgor Craffu Perfformiad ym mis Mawrth 2022. Roedd yr adroddiad cyfredol yn darparu'r wybodaeth ddiweddaraf ar gynnydd y cynllun gweithredu.

Atodwyd nifer o atodiadau i'r adroddiad gan gynnwys adroddiad archwilio mewnol ar gynllunio'r gweithlu i hysbysu'r Aelodau o gapasiti a gwytnwch. Roedd yr archwiliad yn cadarnhau bod yna fentrau a strategaethau cadarn ar waith i gefnogi'r Cynllun Gweithlu Corfforaethol.

Croesawodd yr Aelod Arweiniol y Swyddogion a oedd yn bresennol i amlinellu prif bwyntiau'r adroddiad.

Pennaeth Gwasanaeth Dros Dro: Datganodd Adnoddau Dynol bod tri phwnc wedi'u hamlygu oddi fewn yr adroddiad, a'r rhain oedd Recriwtio, Cadw ac Absenoldeb Salwch. Diolchwyd i'r Tîm Archwilio Mewnol am eu Harchwiliad o'r Cynllun Gweithlu a chroesawyd argymhellion o'r Archwiliad.

Rhoddyd trosolwg o'r adroddiad i'r Aelodau:-

- Darparwyd ystadegau trosiant yn atodiad 2 o'r adroddiad (dosbarthwyd yn flaenorol). Roedd yr ystadegau trosiant ar sail y nifer o adawyr sydd yn gadael y sefydliad. Roedd ffigwr trosiant y sefydliadau'r uchaf yr oedd wedi bod yn y 6 blynedd diwethaf ac yn 11.6%. Fodd bynnag, roedd hyn dal yn unol â'r ffigurau cyfartaledd cenedlaethol y DU.
- Roedd y tueddiadau yn unol ag ystadegau'r DU.
- Roedd trosiant staff mewn adrannau benodol yn uwch ac roedd y rhain yn cael eu hymdrin drwy'r dulliau a restrir o fewn yr adroddiad.
- Roedd y sefydliad yn recriwtio mwy o staff na 12 mis yn ôl.
- Roedd recriwtio yn digwydd yn y mwyafrif o adrannau, fodd bynnag, roedd rhai swyddi a hysbysebiri yn cymryd amser hirach i recriwtio nag eraill.
- Y maes fwyaf o ffocws ar gyfer recriwtio oedd mewn Gofal Cymdeithasol.
- Roedd y sefydliad wedi cynnal gweithdai recriwtio ac yn edrych ar gynnydd graddfa gyrfa i staff presennol a lle bo'n bosibl y diwygiadau yn cael eu hystyried mewn perthynas â thelerau ac amodau.
- Pennaeth Gwasanaeth Dros Dro: Roedd AD yn gweithio gyda Chynghorau eraill ar sail genedlaethol i fynd i'r afael â phroblemau tâl gyda staff asiantaeth.
- Roedd y tîm AD yn teilwra eu cefnogaeth i fodloni anghenion y rolau a oedd yn cynnwys llenwi ffurflenni gais a defnyddio'r adnoddau marchnata cywir i hysbysebu.
- Roedd yr arfer gorau'r awdurdod lleol a'r DU yn cael ei adolygu i sicrhau bod y sefydliad yn gwneud y gorau o gyfleoedd recriwtio.
- Y ddau rwystr sy'n wynebu recriwtio o fewn y sefydliad yw gweithio hyblyg a thâl. Roedd cyfraddau cyflog awdurdod lleol ar gyfer rhai swyddi yn is na'r rheiny ar gyfer swyddi tebyg o fewn cyrff cyhoeddus eraill. Fodd bynnag, cytunwyd bod cyfraddau tâl yn cael eu cytuno ar lefel cenedlaethol a ddim ar sail leol, felly roedd pwerau'r Awdurdod mewn perthynas â chyfraddau tâl amrywiol yn eithaf cyfyngedig.

Pennaeth Gwasanaeth Dros Dro: Parhaodd AD i roi trosolwg o absenoldeb o ran salwch i Aelodau:-

- Y cyfartaledd diwrnodau a gollwyd oherwydd salwch yn 2022/2023 oedd 9.5, a oedd yn ychydig o leihad ar y flwyddyn flaenorol.
- Roedd Cyngor Sir Ddinbych yn parhau i fod yn un o'r cynghorau arweiniol yng Nghymru o ran rheoli absenoldeb.
- Roedd polisi monitro absenoldeb cadarn mewn lle.
- Roedd straen personol gweithwyr wedi lleihau.
- Roedd absenoldeb oherwydd Covid wedi parhau yn un o'r prif resymau dros absenoldeb yn ystod y 12 mis diwethaf, fodd bynnag roedd hyn oherwydd sut yr oedd data wedi'i gofnodi a chyfnodau hunan-ynysu yn dod i ddiwedd.
- Anogwyd sgrysiâu am iechyd a lles ac roeddynt yn digwydd yn rheolaidd gyda chyfarfodydd 1 i 1 gorfodol mewn lle i holl weithwyr o fewn y sefydliad.

Diolchodd y Cadeirydd i'r Pennaeth Gwasanaeth Dros Dro: AD am eu hadroddiad a chroesawyd cwestiynau gan Aelodau.

Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol: Dywedodd y Pwyllgor Llywodraethu a Busnes i'r Aelodau bod marchnad llafur anodd ar hyn o bryd a bod anawsterau gyda recriwtio o fewn y sefydliad, fodd bynnag roedd y sefydliad yn recriwtio a pharhau i ddefnyddio dulliau arloesol a chreadigol i fynd i'r afael â'r mater.

Nododd Aelodau bod yr adroddiad yn amlygu'r prif fater sydd yn wynebu pob cyngor.

Gofynnodd yr Aelodau os oedd diffyg cynllunio parhad busnes ar gyfer swyddi oedd yn wag am gyfnodau hir, yn effeithio ar drosglwyddo cyfrifoldebau i staff newydd. Pennaeth Gwasanaeth Dros Dro: Dywedodd AD bod cynllun olyniaeth mewn lle a bod y tîm AD yn siarad gyda Phenaeithiaid Gwasanaeth yn rheolaidd. Teimlwyd bod y materion recriwtio a chadw cyfredol yn cael effaith ar barhad busnes.

Gofynnodd Aelodau a oedd colli staff profiadol yn arwain at golli gwybodaeth, gan y byddai unigolyn newydd angen amser i gynyddu sail gwybodaeth ddigonol i'w galluogi i gyflawni eu rôl yn effeithiol. Hysbysodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol yr Aelodau nad oedd trosglwyddiadau statudol wedi bod mewn lle o fewn y sefydliad, fodd bynnag fel y nodwyd roedd cynlluniau olyniaeth mewn lle o fewn adrannau.

Gofynnodd yr Aelodau am derfynau amser o ran pryd roedd swydd yn cael ei hysbysebu. Er enghraifft, pan roedd rhywun yn ymddiswyddo, roedd y swydd yn cael ei hysbysebu'n syth. Pennaeth Gwasanaeth Dros Dro: Dywedodd AD pan maent yn cael ymddiswyddiad, mae'r swydd yn cael ei hysbysebu cyn gynted â phosib ar ôl ystyried os oes dal angen y swydd neu os ellir ei ddiwygio.

Ar yr adeg hon yn y cyfarfod gwahoddodd y Cadeirydd David Stewart, Cadeirydd y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio i annerch y Pwyllgor. Hysbysodd yr Aelodau bod y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio wedi codi pryderon ynghylch recriwtio a chadw o fewn y Gwasanaethau Plant yn dilyn adroddiad Arolygiaeth Gofal Cymru a ddaeth i law ym mis Hydref 2022. Roedd yr adroddiad yn adnabod anawsterau recriwtio a chadw o fewn y Gwasanaethau Plant ac effeithiau hyn ar ddefnyddwyr gwasanaeth. Dywedodd David Stewart bod ei Bwyllgor yn benodol bryderus am effaith recriwtio a chadw ar lywodraethu'r Cyngor ar y cyfan.

Diolchodd y Cadeirydd i David Stewart am sylwadau'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio.

Gofynnodd Aelodau a oedd y Polisi Gweithio'n Hyblyg yn gweithio'n dda o fewn y sefydliad. Pennaeth Gwasanaeth Dros Dro: Hysbysodd AD yr Aelodaeth bod y sefydliad wedi gweithio'n hyblyg ers dros ddwy flynedd, a rhoddwyd y Polisi Gweithio'n Hyblyg mewn lle i roi dull mwy cyson a chanllaw i weithwyr a rheolwyr.

Dywedodd yr Aelodau bod y trosiant gweithlu yn beth da gan ei fod yn caniatáu pobl newydd gyda syniadau newydd ymuno â'r sefydliad, fodd bynnag y mater parhaus oedd y gost o recriwtio gweithwyr newydd.

Dywedodd Aelodau bod recriwtio a chadw yn cael ei gyfrif fel un o brif broblemau o fewn nifer o adroddiadau yr oeddynt yn ei gael, gofynnodd a oedd Polisi Recriwtio a Chadw mewn lle. Hefyd nododd Aelodau bod ymddiswyddiadau yn un o'r prif resymau bod gweithwyr yn gadael y sefydliad a gofynnodd a oedd data ar gael ar gyfweiliadau gadael i benderfynu pam fod pobl yn gadael y gellir ei ddarparu. Pennaeth Gwasanaeth Dros Dro: Dywedodd AD wrth yr Aelodau bod Polisi Recriwtio mewn lle, fodd bynnag yn dilyn archwilio mewnol, roedd geiriau angen cynnwys y polisi sydd yn berthnasol i gadw. Gan gyfeirio at gyfweiliadau gadael, cafodd yr Aelodau wybod bod y sefydliad wedi newid y ffordd y maent yn cynnal cyfweiliadau gadael o'i gymharu â 4 blynedd yn ôl. Nid oedd cyfweiliadau gadael yn orfodol ac yn cael eu cyflawni ar-lein gan y gweithwyr hynny oedd yn gadael yr awdurdod a oedd yn dymuno eu cwblhau. Cafodd data ei fonitro o'r cyfweiliadau gadael sydd wedi'u cyflawni, fodd bynnag nid oedd y data yn cael ei gyfrif yn ddibynadwy iawn i ddod gerbron y Pwyllgor. Roedd arolygon aros wedi cael eu cwblhau o fewn adrannau'r sefydliad y teimlwyd oedd yn anodd recriwtio iddynt, gyda'r bwriad o hyrwyddo manteision o weithio o fewn yr adran honno yng Nghyngor Sir Ddinbych.

Diolchodd y Cadeirydd i'r swyddogion am eu hadroddiad ac am fynychu'r cyfarfod .

Ar ddiwedd y drafodaeth drylwyr, bu i'r Pwyllgor:

Benderfynu: yn amodol ar y sylwadau uchod -

- (i) cadarnhau ei fod wedi darllen, deall ac ystyried y wybodaeth sy'n cael ei chyflwyno, ac yn cefnogi monitro parhaus trosiant ac absenoldeb.**
- (ii) Gofynnwyd bod adroddiad pellach yn cael ei gyflwyno mewn 12 mis yn manylu'r cynnydd a wnaethpwyd mewn perthynas â chynllunio gweithlu, recriwtio a chadw, ac amlygu meysydd pwysau; a**
- (iii) i wahodd Penaethiaid Gwasanaeth y gwasanaethau hynny lle mae recriwtio a chadw staff yn her gyson, yn cael eu gwahodd i'r cyfarfod a nodwyd yn (ii) uchod i drafod effaith posibl o'r heriau hynny ar ddarpariaeth gwasanaeth, a sut maent yn mynd i'r afael gyda diffyg staff yn y tymor byr a thymor canolig, tan fydd datrysiadau hirdymor wedi'u canfod.**

6 CWRICWLWM I GYMRU

Cyflwynodd yr Aelod Arweiniol Addysg, Plant a Theuluoedd yr adroddiad ar y wybodaeth ddiweddaraf o Gwricwlwm Cymru (a ddosbarthwyd o flaen llaw) i'r Aelodau.

Mae'r adroddiad yn rhoi diweddariad ar y cynnydd a wnaed gan ysgolion ers i'r Cwricwlwm i Gymru ddod yn statudol i holl ddysgwyr ysgolion cynradd a'r ysgolion uwchradd hynny a ddewisodd ddechrau ym Mlwyddyn 7, ym Medi 2022. Hefyd, mae'r adroddiad yn cynnig gwybodaeth ar sut mae ysgolion uwchradd a lleoliadau wedi bod yn paratoi i gychwyn addysgu'r Cwricwlwm i Gymru ym Mlynnyddoedd 7 ac 8 o Fedi 2023 yn unol â'r amserlen cyflwyno cenedlaethol.

Arweiniodd y Prif Reolwr Addysg yr Aelodau drwy drosolwg o'r adroddiad.

Ym mis Medi 2022, daeth y Cwricwlwm i Gymru yn statudol i holl ddysgwyr o'r Meithrin i Flwyddyn 6. Rhoddwyd y cyfle i ysgolion uwchradd i ddechrau gyda Blwyddyn 7 ym Medi 2022. Dewisodd un ysgol uwchradd yn Sir Ddinbych dderbyn y cynnig. Bydd bob ysgol uwchradd a lleoliad yn dechrau gyda'r Cwricwlwm i Gymru ym mlynnyddoedd 7 ac 8 ym Medi 2023.

Mae'r Cwricwlwm i Gymru yn fframwaith cenedlaethol gyda'r Pedwar Diben fel y weledigaeth a rennir. Mae'r fframwaith yn seiliedig ar yr egwyddorion o ddilyniant i holl ddysgwyr ac yn gofyn i ysgolion ddylunio eu cwricwlwm lleol eu hunain yn seiliedig ar eu dysgwyr a'r gymuned.

Roedd nifer uchel o waith wedi'i gyflawni gan bob ysgol gynradd yn Sir Ddinbych i baratoi ar gyfer y cwricwlwm newydd. Roedd yr holl ysgolion cynradd wedi bodloni'r gofynion statudol i'w galluogi i ddarparu cwricwlwm newydd. Roedd hyn yn bosibl oherwydd y gwaith cydweithio ar draws pob ysgol o fewn y rhanbarth, yn rhannu arferion da ac ymgysylltu dealltwriaeth gyffredin.

Mae gwaith cydweithio gan ysgolion uwchradd wedi bod yn ffactor sylweddol wrth gefnogi athrawon i ddeall y galw am gwricwlwm newydd a'r lefel o hyblygrwydd oddi fewn.

Mae Cwricwlwm Cymru yn ffocysu ar ddysgu parhaus i blant o 3 oed a hŷn, yn caniatáu dysgwyr fod yn rhan o'u haddysg.

Mae nifer o agweddau o'r cwricwlwm yn cael eu hadolygu megis addysgu, dysgu a chynnydd, ac roedd ysgolion o fewn y rhanbarth wedi bod yn eglur iawn am eu llwyddiannau hyd yma.

Roedd 9 ysgol cynradd wedi cael eu harchwilio yn ystod y flwyddyn ysgol ac roedd llawer yn cael eu cydnabod am ddangos gweledigaeth cryf ar gyfer y cwricwlwm, ac yn adnabod pan fo dysgwyr yn ffynnu yn yr amgylchedd.

Dywedodd y Prif Reolwr Addysg bod holl ysgolion o fewn y rhanbarth wedi gweithio'n galed iawn i groesawu'r cwricwlwm newydd ac wedi parhau i ddatblygu a diffinio eu darpariaeth cwricwlwm i fodloni anghenion holl ddysgwyr.

Diolchodd y Cadeirydd i'r Rheolwr Addysg ac Aelod Arweiniol am eu hadroddiad a chroesawyd cwestiynau.

Gofynnodd Aelodau sut oedd yr ysgolion yn cynllunio ar gyfer trosglwyddiad o ddysgwyr o Flwyddyn 6 i Flwyddyn 7 heb ddarparu unrhyw ddata.

Hysbysodd y Prif Reolwr Addysg yr Aelodau bod ysgolion cynradd yn defnyddio asesiadau darllen a rhifedd wedi ei bersonoli i hysbysu gallu dysgwyr ysgolion uwchradd. Mae ysgolion cynradd wedi bod yn gweithio yn eu clwstwr yn edrych ar ystod holistaidd ehangach o wybodaeth y gellir ei roi i ysgolion uwchradd, megis agweddau tuag at ddysgu a lles i gynorthwyo'r trosglwyddiad o ysgol gynradd i ysgol uwchradd.

Cadarnhaodd yr Aelodau eu cefnogaeth lawn i'w cwricwlwm newydd, fodd bynnag, gofynnwyd a oedd pwysau sy'n berthnasol i weithredu'r cwricwlwm newydd yn dylanwadu athrawon i adael y proffesiwn.

Dywedodd arweinydd craidd cynradd GwE Sir Ddinbych bod llawer iawn o waith o fewn yr Awdurdod Lleol ac o fewn ysgolion i helpu rheoli'r newid i baratoi ar gyfer y cwricwlwm newydd, Fodd bynnag, gallai'r newidiadau ddylanwadu rhai o athrawon i newid eu llwybrau gyrfa.

Gofynnodd Aelodau a oedd sgiliau bywyd yn cael eu dysgu o fewn y cwricwlwm newydd. Dywedodd Swyddogion mai bwriad y cwricwlwm oedd dysgu chwe ardal o ddysgu gyda'r bwriad o ddysgu sgiliau academaidd, cymdeithasol a sgiliau bywyd i bob disgybl. Roedd gan ddulliau darparu'r cwricwlwm bwyslais cryf ar ddysgu sgiliau ieithyddol a rhifedd drwy eu defnydd o sefyllfaoedd dyddiol, dysgu mewn ffordd addysgiadol, ddiddorol ac ymarferol drwy ddefnyddio sgiliau a dysgwyr mewn sefyllfaoedd bob dydd. Pwysleisiodd arweinydd craidd uwchradd GwE Sir Ddinbych bod sgiliau rhifedd yn amlwg iawn o fewn y cwricwlwm newydd. Roedd y cwricwlwm newydd yn edrych ar weithio o fewn cyd-destun dilys, gan roi hyblygrwydd i ysgolion i edrych ar sgiliau byw a phrofiadau dysgu dysgwyr o fewn eu cymuned.

Gofynnodd Aelodau sut oedd athrawon yn rhoi eu hadborth ar y cwricwlwm newydd a sut roeddynt yn teimlo ynglŷn â phwysau y maent yn ei deimlo wrth weithredu. Dywedodd Arweinydd craidd Uwchradd GwE wrth yr Aelodaeth bod y tîm mewn ysgolion yn gweithio ochr yn ochr ag arweinwyr ysgolion a staff yn yr ystafell ddosbarth. Rhoddwyd cefnogaeth generig ar gyfer pob ysgol, fodd bynnag rhoddwyd cefnogaeth unigryw os oedd gan ysgol anghenion penodol. Roedd y tîm yn sensitif i'r anghenion gwahanol o ysgolion unigol. Roedd clwstwr ysgolion yn rhagweithiol iawn wrth rannu arferion gorau a darparu adborth i staff addysg sir a GwE gyda'r bwriad o gefnogi darpariaeth o'r cwricwlwm a gwella buddion i ddysgwyr a dosbarthwyr.

Ychwanegodd y Prif Reolwr Addysg bod cynllun cefnogi ar gyfer pob ysgol wedi'i deilwra i'w hanghenion. Nid oedd y cwricwlwm newydd ar ben ei hun, roedd yn rhan o ddiwygiad ehangach o ddarpariaeth addysg yng Nghymru, ym mis Medi 2024, byddai fframwaith Gwella Ysgolion newydd yn cael ei gyflwyno.

Gofynnodd y Cydlynnydd Craffu i'r Aelodau os oedd agweddau o addysg yr oeddynt yn teimlo bod angen ei gyflwyno i'r Pwyllgor Archwilio Perfformiad ar ddyddiad yn y dyfodol. Mynegodd yr Aelodau ddiddordeb mewn cael adborth gan Benaethiaid ac athrawon ar eu barn ar weithredu'r cwricwlwm newydd o fewn eu hysgolion.

Felly, ar ddiwedd trafodaeth fanwl, fe wnaeth y Pwyllgor:

Penderfynwyd: yn amodol ar y sylwadau a'r arsylwadau uchod –

- (i) ***Cael y wybodaeth ar gynnydd a wnaethpwyd hyd yma mewn perthynas â gweithredu Cwricwlwm Cymru ar gyfer holl ddysgwyr ysgol gynradd yn Sir Ddinbych, ynghyd ag ysgolion uwchradd sydd yn dewis ei***

- gyflwyno i ddysgwyr Blwyddyn 7 yn ystod y flwyddyn academaidd 2022/23;*
- (ii) cael gwybodaeth ar sut mae ysgolion uwchradd a lleoliadau wedi bod yn paratoi i gychwyn addysgu'r Cwricwlwm i Gymru ym Mlynnyddoedd 7 ac 8 o fis Medi 2023 ymlaen yn unol â'r amserlen cyflwyno genedlaethol;*
 - (iii) Cais bod adroddiad arall yn manylu'r cynnydd a wneir i gynnwys y Cwricwlwm mewn ysgolion cynradd a'i weithredu ym Mlynnyddoedd 7 a 8 mewn ysgolion uwchradd, i'w gyflwyno i'r Pwyllgor yn hydref 2023; a*
 - (iv) Bod yr adroddiad a geisir yn (iii) uchod yn cynnwys gwerthusiad o'r broses gweithredu ar draws pob cam allweddol, effaith y Cwricwlwm ar recriwtio a chadw staff, ynghyd ag adborth gan benaethiaid, athrawon a staff yn yr ysgol ar eu profiadau o'r broses gweithredu a manteision a/neu anafanteision y Cwricwlwm newydd i ddysgwyr.*

7 TRAWSNEWID ANGHENION DYSGU YCHWANEGOL (ADY)

Cyflwynodd yr Aelod Arweiniol Addysg, Plant a Theuluoedd yr adroddiad ar y (a ddosbarthwyd ymlaen llaw) i'r Aelodau.

Roedd yr adroddiad yn darparu gwybodaeth am y camau a gymerwyd i sicrhau bod yr Awdurdod Lleol ac ysgolion yn barod i fodloni'r gofynion statudol sydd arnynt o dan Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018 a ddechreuodd ym mis Medi 2021 ac sydd ar waith tan 2025. Roedd y Gweinidog dros Addysg a'r Iaith Gymraeg Llywodraeth Cymru wedi caniatáu estyniad ar y cyfnod gweithredu oherwydd yr adborth a ddaeth i law gan ysgolion.

Bydd Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018 yn disodli Cod Ymarfer Anghenion Addysgol Arbennig Cymru (2002), sydd mewn grym ar hyn o bryd. Bydd y Ddeddf newydd yn cael ei chefnogi gan reoliadau a'r Cod Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY). Mae'r Ddeddf yn disodli'r termau 'anghenion addysgol arbennig' (AAA) ac 'anawsterau a/neu anabledau dysgu' (AAD). Bydd hyn yn disodli cynlluniau presennol, megis Cynlluniau Addysg Unigol, Datganiadau AAA a Chynlluniau Dysgu a Sgiliau.

Aeth y Swyddog Cynhwysiant drwy'r adroddiad ar drawsnewid Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) gyda'r Aelodau.

Mae hyfforddiant ar ddiwygiadau ADY yn parhau i gael ei ddarparu i dimau'r awdurdod lleol (ALI) pan fo angen. Mae'r ALI yn parhau i ddarparu cefnogaeth ac arweiniad i ysgolion lle bo'r angen. Yng nghyfarfodydd diweddar Gydlynwyr Anghenion Dysgu Ychwanegol (CADY) mae systemau a phrosesau ysgolion wedi eu trafod, eu rhannu a'u harchwilio, a chafwyd gweithdy ar ysgrifennu Cynlluniau Datblygu Unigol.

Mae cyllid Cynhwysiant Ysgolion wedi'i ddirprwyo'n llawn i ysgolion fel y cytunwyd yn y fforwm cyllideb ysgolion.

Mae Sir Ddinbych, Sir y Fflint, Conwy a Wrecsam bellach wedi rhoi'r system TG ranbarthol (system ADY Eclipse) ar waith sy'n eu galluogi i reoli'r prosesau ADY

newydd. Mae TG Sir Ddinbych, ynghyd â chydweithwyr rhanbarthol, yn parhau i weithio ar fireinio'r system.

Mae'r Tîm o Amgylch yr Ysgol wedi ei sefydlu er mwyn parhau i fodloni gofynion presennol y broses Asesu Statudol a Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018 mewn perthynas ag ymyrraeth gynnar ac atal, a nodi anghenion dysgu ychwanegol yn gywir ac yn brydlon. Yr ydym yn parhau i weithio gydag ysgolion i lunio eu darpariaeth, gan gynnwys ymyrraethau a strategaethau y maent yn eu defnyddio i gefnogi dysgwyr gydag ADY a dysgwyr heb ADY.

Diolchodd y Cadeirydd i'r Swyddogion am eu diweddariad a chroesawyd cwestiynau gan yr aelodau.

Gofynnodd Aelodau a oedd gan ysgolion adnoddau ac amseroedd digonol i gynllunio'n effeithiol i ADY a gofynnwyd a yw'r cyllid cyfredol ar gyfer trawsnewid yn cael ei weithredu. Hysbysodd y Swyddog Cynhwysiant wrth yr Aelodau bod ychydig o gyllid gan Lywodraeth Cymru o ran grantiau i gefnogi ysgolion ac awdurdodau lleol i weithredu'r trawsnewid. Dywedodd yr Aelod Arweiniol dros Addysg, Plant a Theuluoedd bod y Gweinidog dros Addysg a'r Iaith Gymraeg Llywodraeth Cymru wedi ymateb i bryderon a godwyd mewn ysgolion mewn perthynas â'r gyllideb, a dyraniad o £12 miliwn wedi'i wneud i gefnogi adnoddau a buddsoddiad £1 miliwn ychwanegol wedi'i ddyrannu i Ysgolion Arbennig i alluogi'r trawsnewid gael ei weithredu'n llwyddiannus.

Gofynnodd Aelodau a oedd adborth gan y Penaethiaid a gyfeiriwyd at yn yr adroddiad, yn datgan bod cyllid yn cael ei amlygu i gynghorwyr lleol fel prif bryder i ysgolion yn yr ardal pryd bynnag yr oeddynt yn siarad gyda phenaethiaid lleol.

Gofynnodd Aelodau am eglurhad ar y system ADY Eclipse newydd a gofynnwyd a oedd y system ar gyfer athrawon i wneud diagnosis o blant gydag ADY. Hysbysodd y Swyddog Cynhwysiant yr Aelodau bod y System TG Eclipse yn cael ei weithredu i gofnodi prosesau statudol a oedd yn cymryd lle. Os oedd plentyn yn mynd drwy broses o gael ei ystyried am ADY, yna byddai'r system yn cofnodi gohebiaeth a anfonwyd i rieni ac unrhyw benderfyniadau oedd yn cael eu gwneud. Nid oedd staff addysg yn gallu nag yn gymwys i roi diagnosis o gyflyrau niwroddatblygol, er enghraifft Anhwylder yn y Sbectrwm Awtistig (ASD) neu Anhwylder Diffyg Canolbwyntio a Gorfywiogrwydd (ADHD). Mae'r diagnosis hyn yn cael eu cyflawni gan weithwyr meddygol cymwys. Roedd staff addysg wedi eu hyfforddi i gefnogi'r anghenion addysg i'r disgyblion a nodwyd gydag ADY.

Gofynnodd Aelodau a oedd athrawon yn gallu gwneud atgyfeiriad i geisio cymorth un i un ar gyfer plentyn gyda diagnosis ffurfiol. Dywedodd y Prif Reolwr Addysg bod diagnosis plentyn ddim yn dechrau cymorth y dylai'r plentyn ei gael a bod y cymorth ar sail plentyn yn cyflwyno anghenion. Roedd gan ysgolion ddyletswydd gofalu am bob plentyn a oedd yn cynnwys cefnogi anghenion plentyn gyda diagnosis neu ddim. Roedd cyfarfodydd TaS yn cael eu cynnal yn rheolaidd o fewn yr awdurdod lleol i alluogi ysgolion drafod unrhyw bryderon roedd ganddynt i gael unrhyw gyngor.

Yn dilyn trafodaeth, cytunwyd bod diweddariad cyffredinol ar Drawsnewid ADY yn cael ei gyflwyno yn y Pwyllgor Craffu Perfformiad mewn 12 mis.

Diolchodd y Cadeirydd i'r swyddogion am eu hadroddiad.

Yn dilyn trafodaeth fanwl gan y Pwyllgor:

Penderfynodd:- yr aelodau yn amodol ar yr uchod i –

- (i) derbyn yr adroddiad a'r wybodaeth ddiweddaraf a darparwyr yn ystod y drafodaeth ar y cynnydd a wnaed i sicrhau bod yr Awdurdod Lleol ac ysgolion yn barod i fodloni eu gofynion statudol o dan Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru), 2018, a
- (ii) ***Cais bod adroddiad pellach yn cael ei ddarparu i aelodau yn ystod hydref 2024 i'w ddadansoddi.***
 - ***effeithiolrwydd o'r cyllid a darparwyr i ysgolion i fodloni gofynion y Ddeddf;***
 - ***cynnydd a wneir mewn recriwtio a chefnogi Seicolegwyr Addysg;***
 - ***Adborth ymarferwyr yn yr ysgol ar yr adnoddau a chefnogaeth a darparwyr i ysgolion gyda'r bwriad o fodloni gofynion ychwanegol y Ddeddf; a***
 - ***materion recriwtio a chadw staff sy'n berthnasol i weithredu gofynion y Ddeddf.***

8 ADRODDIAD BLYNYDDOL DRAFFT CYFARWYDDWR Y GWASANAETHAU CYMDEITHASOL

Cyflwynodd Aelod Arweiniol Iechyd a Gofal Cymdeithasol Adroddiad Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol Blynyddol (a ddosbarthwyd yn flaenorol) i'r Aelodau.

Mae'n rhaid bob Cyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol yng Nghymru lunio adroddiad blynyddol sy'n crynhoi eu safbwynt ar effeithiolrwydd gwasanaethau gofal cymdeithasol yr awdurdod a gwelliannau i'w blaenoriaethu.

Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol: Cymunedau, Moderneiddio a Lles wrth yr Aelodau drwy'r Adroddiad Blynyddol Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol. Dywedodd bod yr adroddiad ar gyfer y flwyddyn ariannol ddiwethaf ynghyd â chynnydd Gwasanaeth Gofal Cymdeithasol i Oedolion a Phlant.

Roedd y galw ar Wasanaethau Gofal Cymdeithasol wedi cynyddu ac roedd gweithwyr Gofal Cymdeithasol wedi gweithio'n galed iawn i fodloni anghenion eu cymunedau lleol. Fodd bynnag, roedd yn bwysig nodi nad oedd y gwasanaeth gofal cymdeithasol wedi datblygu mor dda ac yr oeddynt wedi'i ddymuno, roedd hyn oherwydd heriau cenedlaethol a chyfyngiadau cyllideb. Roedd recriwtio a chadw yn parhau i fod yn anodd o fewn y Sector Gofal Cymdeithasol.

Ar y pwynt hwn yn y cyfarfod croesawodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol unrhyw gwestiynau gan yr Aelodau.

Gofynnodd Aelodau am fanylion ar sut mae gwasanaethau gofal cymdeithasol yn ceisio recriwtio gweithwyr yn y sector. Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol wrth yr Aelodau bod recriwtio a chadw yn un o'r heriau mwyaf y mae'r sector yn ei wynebu. Rhoddwyd manylion ar y Gweithgor Recriwtio a Chadw Gofal Cymdeithasol sydd yn cyfarfod yn rheolaidd. Roedd cynnydd yr heriau oedd yn berthnasol i recriwtio a chadw staff gofal cymdeithasol, a'u heffaith posibl ar allu'r Cyngor i ddarpar wasanaethau i breswylwyr, ac roedd Cofrestr Risg Corfforaethol y Cyngor yn amlygu'r ffocws cynyddol gan yr uwch dîm rheoli'r Awdurdod i'w faes o waith. Dywedodd Pennaeth Gwasanaethau Gofal Cymdeithasol a Digartrefedd bod recriwtio a chadw staff gofal cymdeithasol rheng flaen yn un o'r heriau mwyaf y Gwasanaeth ar hyn o bryd, gyda ffactorau allanol megis cyflogau uwch yn cael eu talu gan sefydliadau cyhoeddus eraill mewn swyddi tebyg neu swyddi llai o straen o fewn y sector masnachu yn gwaethygu'r sefyllfa. Roedd sefydliadau cenedlaethol yn gweithio ar hyn o bryd ar ddatrysiadau posibl i wella telerau ac amodau gweithwyr gofal awdurdod lleol a hefyd edrych ar bosibilrwydd o ddefnyddio recriwtio dramor. Roedd swydd wag yn cael eu hysbysebu'n gyson ac roedd agweddau o'r broses recriwtio wedi eu hymlacio i'w wneud yn broses ar sail asesiad yn hytrach na phroses ar sail cyfweiliad. Roedd y tîm wedi ymweld ag ysgolion a cholegau i atynnu pobl iau i mewn i'r sector.

Gofynnodd Aelodau os oedd unrhyw gynlluniau i gael gwasanaeth seibiant mewnol i ofalwyr. Dywedodd Pennaeth Gwasanaethau Plant wrth yr Aelodau bod achos busnes yn cael ei ddatblygu ar gyfer gwasanaeth seibiant ac roedd yn angen a nodwyd ac wedi ymrwymo i weithredu hyn yn y dyfodol.

Roedd yr Aelodau yn teimlo nad oedd yr adroddiad yn rhoi gwybodaeth ar agweddau o wasanaeth gofal cymdeithasol nad oedd yn perfformio'n dda. Hefyd gofynnodd yr Aelodau am ddata ar y nifer o bobl oedd wedi cael eu recriwtio a nifer o swyddi gwag o fewn y sector. Teimlwyd bod y wybodaeth hon yn galluogi Aelodau a'r cyhoedd i ddeall cyd-destun yr anawsterau yr oedd y sector gofal cymdeithasol yn ei wynebu. Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol bod yr adroddiad a gyflwynwyd yn dilyn strwythur penodol o ran y wybodaeth oddi fewn a'r gynulleidfa yr oedd wedi ei baratoi ar ei chyfer. Roedd y ffigurau a'r nifer y bobl oedd yn cael eu recriwtio a'r nifer o swyddi gwag yn newid yn gyson.

Cyfeiriodd Aelodau ar y Cynllun Micro-Ddarparwyr a gofynnwyd beth oedd effaith y cynllun ar ofal a oedd yn cael ei ddarparu o fewn y gymuned. Dywedodd Pennaeth Gwasanaethau Gofal Cymdeithasol i Oedolion a Digartrefedd wrth yr Aelodau bod Micro-Ddarparwyr yn helpu i ddarparu pecynnau lefel isel o ofal. Roedd 35 Micro-Ddarparwyr ar hyn o bryd o fewn Sir Ddinbych ac roedd 21 ohonynt yn darparu pecynnau gofal personol yn lleol. Ar hyn o bryd, roedd Micro-Ddarparwyr yn darparu gofal i 150 o breswylwyr.

Gan edrych ymlaen, dywedodd yr Aelod Arweiniol a swyddogion eu bod o'r farn mai'r heriau mwyaf oedd ail-gydbwyso'r rhaglen gofal a chymorth, a darparu gwasanaethau ataliol, ymyrraeth a diogelu gydag adnoddau sy'n lleihau.

Diolchodd y Cadeirydd i'r swyddogion am eu gwaith gwerthfawr parhaus ac am gyflwyno'r adroddiad i'r Pwyllgor.

Yn dilyn trafodaeth fanwl, bu i'r pwyllgor:

Penderfynu: yn amodol ar y sylwadau uchod, ac ystyriaeth i'r proffil uchel a ffocws parhaus a roddwyd i bwysau recriwtio a chadw ar draws y sector gofal cymdeithasol gan y Tim Gweithredol Corfforaethol y Cyngor ynghyd â mesurau yn cael eu gweithredu i geisio mynd i'r afael â diffyg staff, a chadarnhau bod yr adroddiad yn darparu disgrifiad eglur o berfformiad yn ystod 2022-2023.

9 RHAGLEN WAITH CRAFFU

Cyflwynodd y Cydlynnydd Craffu'r adroddiad a'r atodiadau (a ddsbarthwyd ymlaen llaw) er mwyn gofyn i'r Pwyllgor adolygu ei raglen gwaith i'r dyfodol. Dywedodd y Cydlynnydd Craffu wrth yr aelodau y byddai'n rhesymol i ddod adroddiad Cwricwlwm Cymru ac adroddiad Trawsnewid Anghenion Dysgu Ychwanegol yn ôl i'r Pwyllgor Craffu Perfformiad ym mis Medi 2024. Dilynwyd hyn gyda'r Aelodau yn gofyn i Benaethiaid ddod i'r cyfarfod nesaf i gael adborth ganddynt.

Cynhelir y Pwyllgor Craffu Perfformiad nesaf ar 28 Medi 2023, mae pedwar eitem arfaethedig ar gyfer y cyfarfod hwn.

1. Darparu darpariaeth cwricwlwm ac allgyrsiol cyfrwng Cymraeg yn ysgolion y sir.
2. Adroddiad Cynnydd Crist y Gair
3. Ymagwedd yr Ysgol Gyfan tuag at Les
4. Cynllun Gweithredu Strategaeth Tai a Digartrefedd Sir Ddinbych.

Trefnwyd cyfarfod o Gadeiryddion ac Is-gadeiryddion Craffu ar 25 Gorffennaf, ac atgoffwyd Aelodau i lenwi'r ffurflen berthnasol os oedd ganddynt bynciau yr oeddynt yn dymuno eu hystyried.

Cyfeiriwyd yr Aelodau at atodiad 4 a oedd yn cynnwys cynnydd ar argymhellion y Pwyllgor o'r cyfarfod blaenorol. Hysbysodd y Cydlynnydd Craffu'r Aelodau bod cama gweithredu gan yr Hunanasesiad Perfformiad y Cyngor mewn perthynas â Chynllun Cludiant Cynaliadwy i Sir Ddinbych yn datblygu ac roedd ymholiadau wedi cael eu gwneud mewn perthynas â phryd y byddai'n cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Craffu.

Felly:

Penderfynwyd: yn amodol ar y diwygiadau a'r ychwanegiadau a amlinellwyd yn yr adroddiad ac a gytunwyd yn ystod y cyfarfod, cadarnhau Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Pwyllgor fel y nodir yn Atodiad 1 i'r adroddiad.

10 ADBORTH GAN GYNRYCHIOLWYR PWYLLGOR

Darparodd yr Is-gadeirydd yn rhinwedd ei swydd fel cynrychiolydd y Pwyllgor ar y Grŵp Herio Gwasanaethau Cynllunio, Gwarchod y Cyhoedd a Gwasanaethau Cefn Gwlad grynodedd i'r aelodau o drafodaethau a oedd wedi digwydd yn y cyfarfod hwnnw, yn egluro ei fod wedi ei gael yn gyfarfod llawn gwybodaeth ac adeiladol.

Dywedodd y Cadeirydd, yn ei swydd fel cynrychiolydd y Pwyllgor Craffi ar y Bwrdd Prosiect Queen's Building, wrth y Pwyllgor bod yr adeilad bron â gorffen a bydd yn cael ei drosglwyddo i'r Cyngor yn y dyfodol agos. Yn y cyfamser, mae gweithredwr wedi ei benodi ar gyfer y cyfleuster a fyddai'n dechrau ar y gwaith yn fuan o recriwtio busnesau i weithredu oddi fewn y cyfleuster.

Diolchodd y Cadeirydd i'r Aelodau am eu presenoldeb yn y cyfarfod ac am eu cyfraniadau.

Daeth y cyfarfod i ben am 1.05pm.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adroddiad i'r	Pwyllgor Craffu Perfformiad
Dyddiad y cyfarfod	28 Medi 2023
Aelod / Swyddog Arweiniol	Gill German / Geraint Davies
Pennaeth Gwasanaeth	Geraint Davies
Awdur yr Adroddiad	James Brown, Jacqueline Chan, Mair Herbert, Ruth Thackray
Teitl	Adroddiad Arolygu Ysgol Gatholig Crist Y Gair (y wybodaeth ddiweddaraf)

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

1.1. Cyflwyno adroddiad ar y gefnogaeth a ddarparwyd i'r ysgol a'r cynnydd a wnaed ers adroddiad craidd Estyn ym Mai 2022.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

2.1. I gyflwyno'r wybodaeth ddiweddaraf am Ysgol Gatholig Crist Y Gair ers yr adroddiad diwethaf a gyhoeddwyd ym mis Ionawr 2023 ynghylch y gwaith a wnaed i wella safonau. Mae'r wybodaeth gefndir a gyflwynwyd yn yr adroddiad ym mis Ionawr 2023 yn parhau i fod yn berthnasol, ond ni chaiff ei hailadrodd yn y diweddariad hwn.

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1. Gwahoddir y Pwyllgor Craffu Perfformiad i drafod manylion yr adroddiad a nodi unrhyw agweddau y maent yn credu sydd angen eglurhad pellach.

4. Manylion yr adroddiad

4.1. Agorwyd Ysgol Gatholig Crist Y Gair ym mis Medi 2019 a chafodd yr ysgol ei harolygu gan Estyn ym mis Mai 2022. Cyhoeddwyd yr adroddiad ar 20 Gorffennaf 2022 ac fe nododd Estyn bum argymhelliad.

- 4.2. Yn unol â'r Ddeddf Addysg 2005, rhoddwyd yr ysgol dan Fesurau Arbennig gan Estyn. Fe wnaeth yr awdurdod lleol hefyd ddefnyddio ei bwerau ymyrryd statudol yn unol â darpariaethau'r [Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion \(Cymru\) 2013](#) a'r ddogfen [Ysgolion sy'n achosi pryder: Canllawiau Statudol i Ysgolion ac Awdurdodau Lleol](#) gan Lywodraeth Cymru i'w gwneud yn ofynnol i'r ysgol geisio cyngor neu gydweithio ac i benodi llywodraethwyr ychwanegol.
- 4.3. Mae'r pennaeth dros dro, Mrs Bernadette Thomas, yn parhau i arwain yr ysgol eleni a darperir arbenigedd uwchradd gan y Pennaeth Cyswllt, Mrs Claire Armitstead (Pennaeth Ysgol Uwchradd y Rhyl).
- 4.4. Mae cynllun cefnogi cynhwysfawr mewn lle wedi'i gytuno gan yr ysgol, yr awdurdod lleol, GwE a'r Esgobaeth. Mae'r gefnogaeth hefyd yn cael ei darparu mewn modd deinamig er mwyn ymateb i'r anghenion sy'n dod i'r amlwg yn yr ysgol. O dan yr arweinyddiaeth bresennol, mae'r ysgol yn cydweithio gyda phartneriaid ar rai agweddau ar y gefnogaeth sydd ar gael. Fodd bynnag, er bod rhai agweddau ar y gefnogaeth yn cael eu derbyn, mae agweddau eraill a allai fod yn effeithiol ym marn yr ALI a/neu GwE, yn parhau i fod yn destun trafodaeth gyda'r ysgol.
- 4.5. Ers yr arolwg craidd, mae Estyn wedi cynnal dau ymweliad monitro gyda'r ysgol, un yn ystod wythnos olaf tymor y Pasg ac un yn ystod yr wythnos olaf ond un yn nhymor yr Haf. Mae Estyn wedi canolbwyntio ar ddau argymhelliad ym mhob ymweliad.
- 4.6. **Argymhelliad 1: Cryfhau trefniadau diogelu a mynd i'r afael â'r pryderon a nodwyd yn ystod yr arolwg.** Yn ystod yr ymweliad monitro yn nhymor y Pasg, fe nododd Estyn fod cynnydd gwirioneddol wedi cael ei wneud mewn perthynas â'r argymhelliad hwn ac fe nododd yn ystod yr ymweliad yn nhymor yr Haf fod yr ysgol wedi cynnal y ffocws a'r cywirdeb o ran cadw dysgwyr yn ddiogel. Mae'r ysgol yn glir ynghylch y meysydd y dylid parhau i'w datblygu, yn cynnwys y defnydd strategol o ddata i fonitro presenoldeb, ac mae rhaglen gefnogi i wella ymddygiad. Mae aelod gwahanol o staff yn awr yn arwain yr argymhelliad hwn ac mae'r ALI yn darparu arweiniad a chefnogaeth ychwanegol. Mae pob partner yn cydnabod yr angen i gefnogi ymddygiad; mae cefnogaeth ar gael i'r ysgol gan Wasanaeth Cefnogi Ymddygiad yr ALI, ac mae'r flaenoriaeth hon yn gysylltiedig ag ansawdd addysgu a dysgu (Argymhelliad 3).

- 4.7. **Argymhelliad 2: Gwella arweinyddiaeth ar bob lefel, gan gynnwys gallu arweinwyr i werthuso ansawdd yr addysgu a'r dysgu.** Nid yw hyn wedi cael ei fonitro gan Estyn eto, fodd bynnag, mae gwaith sylweddol wedi cael ei wneud yn y maes hwn. Ers yr arolwg craidd, mae newidiadau wedi cael eu gwneud o ran Cadeirydd y Llywodraethwyr, penodi Pennaeth dros dro a chefnogaeth Pennaeth Cyswllt, dirprwy dros dro a rolau eraill yn arwain ar agweddau o'r argymhellion. Mae'r Pennaeth Cyswllt wedi cefnogi rhai arweinwyr canol ac uwch i ddatblygu agweddau ar eu rolau. Mae cyfrifoldebau wedi cael eu hail-drefnu'n ddiweddar oherwydd bod staff newydd mewn rolau.
- 4.8 **Argymhelliad 3: Gwella ansawdd addysgu fel bod disgyblion o bob oed a gallu yn gwneud cynnydd cryf.** Mae adroddiadau monitro Estyn ac adroddiadau monitro GwE yn nodi'r angen am gynyddu cyflymdra o ran gwella addysgu a dysgu. Mae'r ysgol yn parhau i gael cynnig cefnogaeth i fynd i'r afael â gwendidau o ran cynllunio, cyflawni ac asesu, sydd angen cael blaenoriaeth ym marn partneriaid cefnogi. Mae cefnogaeth ynglŷn â deall rôl yr oedolyn yn yr ystafell ddosbarth, datblygu cwestiynu a deall addysgeg wedi cael ei darparu a gellir gweld yr effaith gychwynnol yn ymgysylltiad yr athrawon â'r hyfforddiant. Mae cefnogaeth ddilynol yn angenrheidiol i sefydlu arferion gwell. Mae gweithgor o staff yr ysgol wedi datblygu cyfres o ddisgwyliadau clir i athrawon a disgyblion, sydd yn helpu i ddarparu strwythur a ffocws yn ystod gwersi.
- 4.9 **Argymhelliad 4: Sicrhau bod y cwricwlwm yn cynnig profiadau dysgu eang, cytbwys a pherthnasol i ddisgyblion o bob oed.** Bu i'r ysgol a phartneriaid cefnogi gynnal adolygiad cyflym ac addasiad i gwricwlwm Blwyddyn 11 yn nhymor y Nadolig 2022 er mwyn mynd i'r afael â'r pryderon a nodwyd gan bartneriaid cefnogi a swyddogion ALI. Roedd effaith yr addasiadau hyn ar Flwyddyn 11 yn cynnwys darparu cwricwlwm mwy addas ac uchelgeisiol i ddiwallu anghenion y dysgwyr hyn, o fis Ionawr 2023. Cafodd yr argymhelliad hwn ei fonitro gan Estyn yn ystod tymor yr haf 2023. Fe wnaeth Estyn gydnabod y gwelliant i'r cwricwlwm ac ail-bwysleisio'r pryderon ynghylch y cynnig cwricwlwm yr oedd y cohort hwn wedi'i gael yn flaenorol a'i effaith ar y dysgwyr. Gyda chefnogaeth, mae'r ysgol wedi ail-lunio cynnig y cwricwlwm ar gyfer 2023-24 ar gyfer yr ysgol uwch, sy'n dyrannu mwy o amser yn y cwricwlwm ar gyfer ystod o bynciau, mwy o ddewis i ddisgyblion ym Mlwyddyn 9 a llai o athrawon nad ydynt yn arbenigwyr ar draws pob grŵp blwyddyn. Mae gweithgareddau

monitro GwE, ac Estyn hefyd wedi nodi pryderon ynglŷn â'r cwricwlwm yn yr ysgol iau ac mae cefnogaeth briodol yn cael ei chynnig i fynd i'r afael â hyn.

- 4.10 **Argymhelliad 5: Cryfhau darpariaeth i ddatblygu medrau disgyblion yn gynyddol.** Fel rhan o'r cynllun cefnogi, mae'r ysgol yn derbyn cefnogaeth ychwanegol i ddatblygu sgiliau disgyblion ac yn ddiweddar mae'r gefnogaeth hon wedi canolbwyntio ar llythrennedd a'r Gymraeg. Bydd yr argymhelliad hwn yn cael blaenoriaeth yng ngwaith gwella'r ysgol yn 2023-24, ac mae'r ysgol wedi penodi staff i arwain ar welliannau i llythrennedd a rhifedd yn benodol. Bydd cefnogaeth gyda datblygiad llythrennedd, rhifedd a'r Gymraeg yn parhau i gael ei chynnig gan bartneriaid gwella.

5 Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at Gynllun Corfforaethol 2022 i 2027: Y Sir Ddinbych a Garem?

- 5.1 Mae'r gwaith sydd wedi cael ei wneud yn Ysgol Gatholig Crist Y Gair yn cyfrannu at sawl thema yn y Cynllun Corfforaethol, ond yn benodol at thema 4, Sir Ddinbych sy'n dysgu a thyfu. Fodd bynnag, bydd y gwelliannau ar gyfer y disgyblion yn Ysgol Crist Y Gair hefyd yn cyfrannu at Sir Ddinbych fwy ffyniannus, Sir Ddinbych iachach, hapusach a gofalus a Sir Ddinbych â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu.

6 Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

- 6.1 Mae unrhyw gostau ychwanegol i gefnogi'r ysgol yn cael eu talu o gyllidebau presennol.

7 Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Les?

- 7.1 Nid oes angen gwneud penderfyniad na chynnig ar gyfer newid ac felly nid oes angen Asesiad o Effaith ar Les.

8 Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

- 8.1 Mae'r adroddiad Craffu hwn yn ddiweddariad i'r adroddiad a gyflwynwyd i'r Aelodau ym mis Ionawr 2023. Mae'r ysgol yn rhan o Weithgor Amlasiantaeth sy'n cael ei fynychu gan yr ysgol a Chadeirydd y Llywodraethwyr, swyddogion

yr awdurdod lleol, swyddogion GwE, Aelod Arweiniol, Esgobaeth Wrecsam, Estyn a Llywodraeth Cymru.

9 Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

9.1 Daw'r cyllid i gefnogi'r gwelliannau yn Ysgol Gatholig Crist Y Gair o gyllidebau presennol.

10 Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1 Diffinnir ysgol sy'n cael ei gosod dan Fesurau Arbennig fel a ganlyn:

“...ysgol nad yw'n rhoi safon dderbyniol o addysg i'w disgyblion ac nid yw'r unigolion sy'n gyfrifol am arwain, rheoli neu lywodraethu'r ysgol yn dangos y gallu i sicrhau'r gwelliant angenrheidiol yn yr ysgol.”

Dyma'r brif risg ac mae'r Cynllun Gweithredu Ôl Arolwg a'r cynllun cefnogi a gytunwyd yn mynd i'r afael â'r diffygion.

11 Pŵer i wneud y penderfyniad

11.1 Mae'r [Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion \(Cymru\) 2013](#) a'r ddogfen [Ysgolion sy'n achosi pryder: canllawiau statudol i ysgolion ac awdurdodau lleol](#) gan Lywodraeth Cymru yn darparu'r gofyniad deddfwriaethol i awdurdodau lleol ymateb i Arolwg Estyn o Ysgol Crist Y Gair 2022.

11.2 Adran 21 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 ac Adran 7.4.2 o Gyfansoddiad y Cyngor.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adroddiad i'r	Pwyllgor Craffu Perfformiad
Dyddiad y Cyfarfod	28 Medi 2023
Aelod / Swyddog Arweiniol	Gill German (Aelod Arweiniol Addysg, Plant a Phobl Ifanc), Geraint Davies (Pennaeth Addysg)
Awdur yr Adroddiad	Kathryn Nash, Suzie Lothead, James Brown, a Ruth Thackray
Teitl	Dull Ysgol Gyfan ar gyfer Lles Emosiynol a Meddyliol

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

1.1. Mae'r adroddiad yn rhoi trosolwg o sut mae ysgolion yn gweithredu fframwaith statudol Llywodraeth Cymru ar 'sefydlu dull ysgol gyfan' ar gyfer lles emosiynol a meddyliol. Mae hwn yn disodli meini prawf Iechyd a Lles Emosiynol presennol y Wobr Ansawdd Genedlaethol o Gynlluniau Ysgolion Iach - Rhwydwaith Cymru. Fel rhan o hwn, mae Cyngor Sir Ddinbych yn gweithio mewn partneriaeth gadarn ag ysgolion, Iechyd ac Iechyd Cyhoeddus Cymru i gefnogi'r holl ysgolion a lleoliadau i ddatblygu ein darpariaeth ein hunain yn unol â thelerau ac amodau cyllid grant Llywodraeth Cymru.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

2.1. I ddarparu gwybodaeth o ran y gwaith y mae ysgolion a Sir Ddinbych wedi'i wneud fel rhan o weithredu'r dull ysgol gyfan ar gyfer lles emosiynol a meddyliol.

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1. Estynnir gwahoddiad i Craffu i drafod manylion yr adroddiad hwn ac i nodi unrhyw agwedd ar y dull ysgol gyfan ar gyfer lles emosiynol a meddyliol a fyddai'n elwa o archwiliad manwl yn y dyfodol.

4. Manylion yr adroddiad

- 4.1. Cyhoeddwyd y Fframwaith ar sefydlu dull ysgol gyfan ar gyfer lles emosiynol a meddyliol gan Lywodraeth Cymru ym mis Mawrth 2021 i gefnogi ysgolion, yn cynnwys unedau cyfeirio disgyblion a lleoliadau addysg i adolygu eu tirlun lles eu hunain ac i ddatblygu cynlluniau i fynd i'r afael â'u gwendidau ac adeiladu ar eu cryfderau. Mae'n cydnabod na all yr ysgol ar ei phen ei hun fodloni holl anghenion poblogaeth gymhleth o blant a phobl ifanc, ac mae'n amlinellu rôl cyrff rhanbarthol, y GIG ac eraill fel y trydydd sector, mewn cefnogi'r ysgol. Mae i fod i gefnogi ac ategu at y Cwricwlwm i Gymru, yn arbennig Maes Dysgu a Phrofiad Iechyd a Lles.
- 4.2. O fewn CSDd, mae cymorth lles i ysgolion wedi chwarae rôl allweddol ers sawl blwyddyn. Ar hyn o bryd mae Arweinydd Tîm Iechyd a Lles ar waith sy'n gweithio'n agos gydag Arweinydd Gweithredu Gogledd Cymru o fewn Iechyd Cyhoeddus. Mae timau amrywiol ar draws CSDd yn cydweithio ar les ac mae partneriaethau cadarn rhwng timau a chydweithwyr Cynhwysiant mewn Iechyd wedi'u datblygu trwy ddeialog broffesiynol reolaidd a rhaglen strwythuredig o gyfarfodydd. Gellir gweld enghraifft o'r gwaith cydweithredol hwn gyda Gwasanaethau Iechyd Meddwl Plant a Phobl Ifanc wrth gyd-adeiladu 'Cwestiynau a Awgrymir – Lles Emosiynol a Meddyliol' a 'Siart Llif Lles Emosiynol a Meddyliol' sy'n cefnogi staff ysgol ac yn helpu i benderfynu ar y lefelau o bryder a'r ymyriadau priodol sydd ar gael.
- 4.3. Mae CSDd wedi sefydlu grŵp Dull Ysgol Gyfan sy'n cyfarfod bob hanner tymor. Mae'r grŵp hwn yn cynnwys partneriaid allweddol o Iechyd (Gwasanaethau Iechyd Meddwl Plant a Phobl Ifanc / Mewn-gymorth CAMHS), Ysgolion Iach, Iechyd Cyhoeddus Cymru a chonsortia rhanbarthol (GwE) i sicrhau dull cydweithredol i weithredu'r Fframwaith Dull Ysgol Gyfan. Nod y grŵp yw cefnogi gweithrediad y fframwaith a pharhau i ymgynghori ag ysgolion mewn perthynas â'u hymyriadau a hyfforddiant i sicrhau bod grant Lles yr awdurdod yn bodloni eu hanghenion. Mae'r grŵp Dull Ysgol Gyfan hefyd yn ceisio ystyried y sail dystiolaeth ac effeithiolrwydd ymyriadau i gefnogi ysgolion i wneud penderfyniadau gwybodus.
- 4.4. Mae Arweinydd Tîm Iechyd a Lles Sir Ddinbych yn gweithio'n agos gydag Arweinydd Gweithredu Gogledd Cymru o fewn Iechyd y Cyhoedd ar offeryn

asesu. Mae'r offeryn hunan-asesu hwn yn darparu trosolwg eang a man cychwyn ar gyfer datblygu'r Dull Ysgol Gyfan. Mae'n ffordd o feithrin deialog gynhwysol ar draws cymuned yr ysgol sy'n helpu'r ysgol i nodi beth mae'n ei wneud yn dda ar hyn o bryd a pha feysydd sydd angen datblygiad neu welliannau pellach ac mae'n cefnogi ysgolion ar y cyd gyda'u hoffer a'u cynllun gweithredu. Y broses o gwblhau'r offeryn a'r trafodaethau y mae'r ysgol yn eu cael, sy'n cynnwys pob rhan o gymuned yr ysgol, yw'r rhan werthfawr o'r broses. Ar ôl nodi meysydd i'w gwella, bydd yr ysgol yn eu blaenoriaethu mewn cynllun gweithredu a ellir ei ymgorffori i gynllun gwella a datblygu ysgol ehangach i ddatblygu diwylliant o les ar draws yr ysgol.

- 4.5. Yn seiliedig ar ymgynghoriad gydag ysgolion, mae CSDd wedi gallu datblygu cyfres o gyfleoedd hyfforddiant yn seiliedig ar dystiolaeth i gynnwys Ysgolion sy'n Deall Trawma, Gwydnwch Ffrindiau, Lab Empathi, Cynorthwywyr Cefnogi Llythrennedd Emosiynol (ELSA) a Thymhorau Twf. Nod pob un yw cynyddu gwydnwch ac iechyd emosiynol ymysg dysgwyr.
- 4.6. Agwedd bellach ar y cyllid grant yw gwella ysgolion a lleoliadau gyda darpariaeth cwnsela. 'Gwasanaeth Cwnsela Annibynnol Pobl Ifanc Sir Ddinbych (GCAPISDd)' yw'r gwasanaeth cwnsela yn yr ysgol ac mae wedi ei hen sefydlu yn y sector uwchradd. Mae hefyd yn wasanaeth sydd wedi'i achredu gan BACP ar gyfer cwnsela plant a phobl ifanc. Mae'r gwasanaeth cwnsela yn y camau cynnar o gael ei ddatblygu yn y sector cynradd, yn dilyn arweiniad Llywodraeth Cymru i ehangu'r gwasanaeth i lawr ar gyfer plant 4 oed a hŷn, ym mis Mawrth 2022. Mewn ymateb i'r galw cynyddol a chymhlethdod anawsterau emosiynol mewn ysgolion, mae gan Gwnselwyr GCAPISDd fynediad at hyfforddiant pellach mewn 'Chwarae Therapiwtig', trawma a therapi gwybyddol.
- 4.7. Mae ysgolion yn monitro ac yn cofnodi eu cynnydd yn y maes hwn yn rheolaidd. Mae offer hunan-werthuso fel Agwedd Disgyblion at eu Hunain a'r Ysgol a Rhwydwaith Ymchwil Iechyd Ysgolion yn rhoi gwybodaeth i ysgolion er mwyn iddynt nodi agweddau pellach ar gyfer datblygu. Er mwyn cyflawni ein dyletswyddau o fewn y Dull Ysgol Gyfan, mae CSDd yn cefnogi ysgolion gyda'r gwaith hwn trwy ddull cyffredinol a dull wedi'i dargedu lle bo'n briodol.

4.8. Mae CSDd yn hyrwyddo cydweithio ar draws ysgolion ac yn rhannu ymarfer llwyddiannus lle bo'n bosibl, er enghraifft cynhadledd Penaethiaid ym mis Mehefin 2023. Fel rhan o arolygon Estyn, mae arfer effeithiol hefyd yn cael ei gydnabod ac ym mis Mehefin 2023, bu i Estyn wahodd ysgolion cynradd CSDd i baratoi astudiaeth achos ar eu gwaith mewn perthynas â gweithredu dull ysgol gyfan at les i'w ledaenu ar wefan Estyn.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Cynllun Corfforaethol 2022 i 2027: Y Sir Ddinbych a Garem?

5.1. Mae'r maes hwn o waith yn cyfrannu at wneud Sir Ddinbych yn ardal iachach a hapusach lle mae pobl ifanc eisiau byw a gweithio a chael lles emosiynol cadarnhaol. Mae hefyd yn cyfrannu at wneud Sir Ddinbych yn lle y gall pobl ifanc ddysgu a gwneud cynnydd da yn eu sgiliau fel rhan o'r Pedwar Pwrpas, gan ddysgu mewn amgylchedd teg a diogel. Bydd hyn yn helpu i sicrhau bod yr holl ddysgwyr yn cael y dechrau gorau mewn bywyd ac yn gallu gwireddu eu llawn botensial.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut fydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1 Mae gweithredu'r Fframwaith yn gofyn am waith partneriaeth agos rhwng ysgolion, yr awdurdod lleol, ac asiantaethau partner. Rhoddodd y grant Dull Ysgol Gyfan £147,464.69 i'r awdurdod lleol yn 2022/2023 a bu iddo leihau i £129,383.44 ar gyfer y flwyddyn ariannol bresennol. Mae Llywodraeth Cymru wedi dyrannu £5.3 miliwn yn genedlaethol i gefnogi gwasanaethau Mewn-gymorth CAMHS ar gyfer y flwyddyn ariannol hon.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?

7.1. Bydd angen Asesiad o Effaith ar Les fel arfer ar gyfer penderfyniadau neu gynigion am newid er mwyn cydymffurfio â Deddf Cydraddoldeb 2010, Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a Safonau'r Iaith Gymraeg. Nid yw'r adroddiad hwn yn gofyn am benderfyniad ar gyfer newid ac felly nid oes Asesiad o'r Effaith ar Les wedi'i gwblhau ar gyfer yr adroddiad hwn.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

- 8.1 Dyma'r tro cyntaf y mae'r Fframwaith Dull Ysgol Gyfan wedi cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Craffu Perfformiad. Wrth i'r Dull gael ei weithredu bydd ymgynghoriad rheolaidd rhwng yr holl bartneriaid, yn cynnwys ysgolion, yr awdurdod lleol, GwE, Iechyd Cyhoeddus Cymru a BIPBC.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

- 9.1. Bydd costau yn cael eu cwrdd o gyllidebau dirprwyedig sydd eisoes yn bodoli i ysgolion, cyllideb Addysg a hefyd cyllid grant sydd ar gael gan Lywodraeth Cymru.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

- 10.1. Mae gweithrediad y fframwaith yn cael ei adolygu a'i adrodd arno gan Estyn fel rhan o'u gwaith arolygu ac yn destun craffu gan Lywodraeth Cymru. Mae'r awdurdod lleol, Iechyd Cyhoeddus Cymru, GwE a BIPBC eisoes yn gweithio mewn partneriaeth er mwyn monitro a chefnogi ysgolion i'w weithredu, ac felly yn lleihau'r risgiau cysylltiedig.
- 10.2. Mae parhad o'r gwaith yn ddibynol ar dderbyn cyllid trwy'r Dull Ysgol Gyfan i gefnogi cwnsela, cymorth yn yr ysgol, ac addysg heblaw yn yr ysgol; bydd lleihau'r cyllid hwn ymhellach yn rhoi'r gwaith mewn perygl ar adeg lle mae angen a galw cynyddol am gefnogaeth.
- 10.3. Mae'r cymorth lles a ddarperir gan yr ysgol yn ddibynol ar lefel y cyllidebau dirprwyedig i ysgolion – bydd lleihau cyllidebau ysgolion yn lleihau'r lefel o gymorth lles a ddarperir gan ysgolion.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

- 11.1. Adran 21 Deddf Llywodraeth Leol 2000. Adrannau 7.3, 7.4.1 a 7.4.2 o Gyfansoddiad y Cyngor.
- 11.2. Mae Adran 175 Deddf Addysg 2002 yn gosod dyletswydd ar awdurdodau lleol a chyrrff llywodraethu i wneud trefniadau i sicrhau fod eu swyddogaethau yn cael

eu harfer gyda'r nod o ddiogelu a hyrwyddo lles plant yn yr ysgol a lleoliadau dysgu eraill. Mae hyn yn cynnwys cefnogi iechyd meddwl a lles emosiynol dysgwyr. Mae Adran 21(5) Deddf Addysg 2002 yn rhoi dyletswydd ar gyrff llywodraethu i hyrwyddo lles dysgwyr yn yr ysgol cyn belled ag y mae'n berthnasol i'r materion a soniwyd amdanynt yn Adran 25(2) Deddf Plant 2004, sy'n cynnwys iechyd corfforol a meddyliol a lles emosiynol, addysg, hyfforddiant a hamdden a lles cymdeithasol.

Adroddiad i'r	Pwyllgor Craffu Perfformiad
Dyddiad y cyfarfod	28 Medi 2023
Aelod Arweiniol / Swyddog	Y Cynghorydd Gill German, Aelod Arweiniol Plant a Phobl Ifanc / y Cynghorydd Emrys Wynne, Aelod Arweiniol y Gymraeg, Diwylliant a Threftadaeth
Pennaeth Gwasanaeth	Geraint Davies, Pennaeth Addysg
Awdur yr adroddiad	James Curran a Marc Lloyd Jones
Teitl	Cynnig Darpariaeth Cyfrwng Cymraeg

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

- 1.1. Rhoi gwybod i'r Aelodau am gynnydd gwaith cynllunio a gweithredu sydd wedi'i wneud hyd yn hyn o ran darparu Cwricwlwm a darpariaeth allgyrsiol cyfrwng Cymraeg yn ysgolion y Sir yn unol â gweledigaeth Llywodraeth Cymru.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

- 2.1. Gwnaeth y Pwyllgor gais am yr adroddiad ym mis Medi 2022 ar ôl trafodaeth am adroddiad cynnydd mewn perthynas â newidiadau i system gategoreiddio ysgolion yn ôl darpariaeth cyfrwng Cymraeg.

3. Beth yw'r Argymhellion?

- 3.1 Gwahoddir y Pwyllgor Craffu i drafod manylion yr adroddiad a nodi unrhyw faterion y gallai fod angen rhagor o ddiweddariadau arnynt i sicrhau bod y Cyngor yn gwneud cynnydd ar gamau gweithredu'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg.

4. Manylion yr adroddiad

- 4.1. Mae gan y Cyngor weledigaeth ddeng mlynedd i gynyddu a gwella gwaith cynllunio o ran darpariaeth addysg cyfrwng Cymraeg yn ein hardal. Mae hyn wedi'i nodi yng [Nghynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg \(CSCA\)](#) y Cyngor. Erbyn mis Medi 2032, ein huchelgais yw y bydd 40% o'r holl ddisgyblion saith oed yn cael addysg cyfrwng Cymraeg.
- 4.2. Er mwyn cyflawni'r weledigaeth hon, mae'r Cynllun yn nodi saith canlyniad a fydd yn cyfrannu tuag at yr uchelgais. Mae angen i'r Cyngor gyflwyno adroddiad blynyddol i Lywodraeth Cymru ar y cynnydd ar y Cynllun hwn ac mae crynodeb o'r cynnydd i'w weld yn Atodiad 1.
- 4.3. Mae'r prif gynnydd ar y cynllun yn cynnwys gweledigaeth glir a chefnogaeth i ddatblygu prosiectau; cynnydd mewn capasiti ar gyfer Tîm Cefnogi'r Gymraeg trwy gyllid grant CSCA gan Lywodraeth Cymru; cyflwyno is-grwpiau i arwain ar ddeilliannau unigol o fewn y cynllun; gweithio'n effeithiol gyda Phenaethiaid ynghlwm â chynllunio i gynyddu darpariaeth Gymraeg a'r cynnydd ar ddatblygiadau mewn lleoliadau cyn-ysgol i gynyddu capasiti.
- 4.4. Y prif fater sy'n peri pryder yw gostyngiad yn nifer y dysgwyr a gafodd addysg ym mlwyddyn 2 yn 2022-23. Mae wedi gostwng o'r llinell sylfaen sydd yn y cynllun, sef 28% ym mis Medi 2020, i 26.4%. Bydd y gostyngiad hwn yn gwneud y targed uchelgeisiol yn bellach fyth o'n cyrraedd. Problem ychwanegol yw'r disgwyl y bydd ysgolion yn newid categori iaith. Ar adeg datblygu'r cynllun, roedd disgwyliad mwy am y canlyniad iaith ar gyfer ysgolion oedd yn pontio o ddarpariaeth cyfrwng Saesneg i Gymraeg ac mae'n annhebygol y bydd y disgyblion hyn yn cyfrannu at y targed hwn ar hyn o bryd. Mae Llywodraeth Cymru'n ymwybodol o'r sefyllfa bresennol a byddant yn parhau i adolygu hyn yn rheolaidd.
- 4.5. Ar nodyn cadarnhaol, yn ystod haf 2023, gwahoddwyd y Cyngor i gyflwyno achos busnes am gyllid cyfalaf o £5.8m ar gyfer pum prosiect i gynorthwyo â darpariaeth cyfrwng Cymraeg. Bydd y prosiectau mewn 4 ysgol gynradd ac i ddatblygu darpariaeth drochi yn Ysgol Brynhyfryd, Rhuthun yn cyfrannu at wneud cynnydd ar y targedau hyn.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at Gynllun Corfforaethol 2022 i 2027: Y Sir Ddinbych a Garem?

- 5.1. Sir Ddinbych sy'n dysgu a thyfu – Mae'r gwaith yn y maes hwn yn cefnogi'r amcan i hyrwyddo dysgu a datblygu gan ein plant a phobl ifanc trwy gefnogi ysgolion i gyflawni ar safonau newydd fel y CSCA ac mae ehangu darpariaeth trwy gyllid grant yn cefnogi'r nod o ddarparu adeiladau a chyfleusterau o safon.
- 5.2. Sir Ddinbych â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu – Bydd gwaith yn y maes hwn yn sicrhau bod Sir Ddinbych yn gwneud ei rhan i gyrraedd miliwn o siaradwyr Cymraeg yng Nghymru erbyn 2050, yn benodol trwy gefnogi plant a theuluoedd yn y blynyddoedd cynnar i fagu hyder i ddefnyddio'r Gymraeg.
- 5.3. Sir Ddinbych mwy gwyrdd – Bydd unrhyw adeilad newydd / gwaith adnewyddu, yn dibynnu ar eu maint, yn gwneud cyfraniad cadarnhaol at nod y Cyngor i fod yn Ddi-garbon Net erbyn 2030. Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru y bydd gofyn i'r holl brosiectau adeiladau newydd, o 1 Ionawr 2022, ddangos eu bod yn bodloni targedau Di-garbon Net.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

- 6.1. Mae'r Cyngor yn cael grant o £170,000 drwy Grant Addysg Awdurdodau Lleol i weithredu'r CSCA. Mae'r cyllid hwn wedi'i ddefnyddio i gynyddu gallu'r tîm i frw ymlaen â gweithredu'r cynllun. Mae'r Cyngor hefyd wedi cael gwybod am gyllid cyfalaf i gyfrannu at wella darpariaeth. Bydd gofyn i Grŵp y Strategaeth Gyfalaf roi cymeradwyaeth i ddatblygu cynlluniau unigol maes o law.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Les?

- 7.1. Adroddiad yn rhoi diweddariad yw hwn felly nid oes Asesiad o Effaith ar Les wedi'i wneud. Canlyniadau'r Asesiad o Effaith pan gymeradwywyd y Cynllun ym mis Ionawr 2022 oedd bod gan y CSCA botensial i gael effaith gadarnhaol ar Sir Ddinbych â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu, cymunedau cydlynol, Sir Ddinbych fwy cyfartal a Sir Ddinbych fwy ffyniannus.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

8.1. Mae'r cynnydd o gymharu â'r Cynllun yn cael ei ystyried yn rheolaidd gan Grŵp Strategol Cymraeg mewn Addysg. Ymysg aelodau'r Grŵp, mae budd-ddeiliaid allanol mae Sir Ddinbych yn gweithio gyda nhw i hyrwyddo'r Gymraeg.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

9.1 Mae'r Cyngor yn wynebu heriau ariannol enfawr heddiw a thros y blynyddoedd nesaf. Bydd hyn yn effeithio ar allu i ddarparu a chyflawni nifer o wasanaethau, prosiectau a blaenoriaethau corfforaethol. Nid yw'r effeithiau hyn yn hysbys ar hyn o bryd ond mae angen rhoi ystyriaeth i'r sefyllfa ariannol gyffredinol wrth drafod pob adroddiad yn y dyfodol. Fodd bynnag, mae'n dda o beth bod cyllid uniongyrchol ar gyfer y cynllun hwn ar hyn o bryd ar ffurf grant LIC.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1. Mae'r prif risgiau i gyflawni'r cynllun yn ymwneud ag ymgysylltu â rhieni a'r gallu i ddylanwadu er mwyn newid. Mae cadw niferoedd uchel o ddisgyblion mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg trwy gydol eu cyfnod mewn addysg yn allweddol i gyflawni'r cynllun ynghyd ag ehangu'r ddarpariaeth, un ai trwy ail-ddynodi categori iaith ysgolion neu ddatblygu ysgolion cyfrwng Cymraeg newydd lle bo hynny'n briodol. I ategu hyn, mae cefnogaeth ariannol ar gyfer rhaglenni hyfforddi i sicrhau bod digon o gapasiti ar gyfer darpariaeth addysgu cyfrwng Cymraeg, yn cynnwys gwella sgiliau Cymraeg staff ail iaith presennol, yn allweddol i gyflawni'r cynllun.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

11.1. Bydd y gofyniad i lunio Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg yn sicrhau cydymffurfiaeth â'r darpariaethau mewn perthynas â'r Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg yn Neddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 ('y Ddeddf') a'r rheoliadau a wnaed o dan y Ddeddf.

11.2. Mae pwerau'r Pwyllgor Craffu mewn perthynas â'r mater uchod wedi'u nodi yn Adran 21 Deddf Llywodraeth Leol 2000 ac Adran 7 o Gyfansoddiad y Cyngor.

Atodiad 1 - Crynodeb o'r Cynnydd yn erbyn y Cynllun Gweithredu

Cynnydd yn erbyn Deilliant 1: Mae mwy o blant meithrin/tair oed yn derbyn eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg

- Bu cynnydd yn nifer y lleoliadau cyn-ysgol cyfrwng Cymraeg yn yr awdurdod ac mae cynlluniau i ddatblygu mwy.
- Bu cynnydd yn nifer y plant sy'n mynychu lleoliadau cyn-ysgol cyfrwng Cymraeg yn yr awdurdod.
- Mae bron i bob disgybl yn y Cylchoedd Meithrin yn symud i ysgolion cyfrwng Cymraeg.
- Mae buddsoddiad cyfalaf wedi, a bydd, yn gwella adeiladau ac adnoddau ledled Sir Ddinbych h.y. cwblhau estyniad Canolfan y Dderwen yn ddiweddar yn y Rhyl wedi galluogi sefydlu darpariaeth Cylch Meithrin ar y safle.
- Mae gweithio'n agos gyda budd-ddeiliaid megis Mudiad Meithrin, llyfrgelloedd, Cychwyn Cadarn ac adrannau Blynyddoedd Cynnar eraill CSDd yn sicrhau y gwneir penderfyniadau strategol.
- Mae is-bwyllgor Deilliant 1 (yn cynnwys nifer o fudd-ddeiliaid) wedi mapio'r ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg cyn-ysgol sydd ar gael yn y gymuned i gynorthwyo rhieni i ystyried manteision dwyieithrwydd ac addysg cyfrwng Cymraeg.

Cynnydd yn erbyn Deilliant 2: Mwy o blant dosbarth derbyn/pump oed yn cael eu haddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg

- Mae Ysgol Gwernant yn Llangollen wedi ei dewis ym Mand B y Rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy.
- Mae nifer fawr o ddatblygiadau mewn lleoliadau cyn-ysgol. Bydd hyn yn cynyddu'r niferoedd ar gyfer addysg Gymraeg yn 5 oed maes o law.
- Bydd ymwybyddiaeth gynyddol ymysg rhieni o fanteision dwyieithrwydd ac addysg cyfrwng Cymraeg yn cynyddu nifer y dysgwyr 5 oed mewn addysg cyfrwng Cymraeg.
- Mae 4 ysgol gynradd cyfrwng Saesneg yn ystyried symud i T2 yn y categori iaith newydd.
- Mae'r unig ysgol gynradd categori 2, yn cyflwyno ei chwricwlwm i ddysgwyr meithrin trwy gyfrwng y Gymraeg. Bydd hyn yn datblygu bob blwyddyn pan fydd yr holl ddysgwyr hyd at flwyddyn 2 yn cael eu haddysgu'n gyfan gwbl yn y Gymraeg.

Cynnydd yn erbyn Deilliant 3: Mae mwy o blant yn parhau i wella eu sgiliau Cymraeg wrth iddynt drosglwyddo o un cam addysg statudol i'r llall

- Mae gan CSDd bellach dîm o 6 aelod o staff i gefnogi darpariaeth Gymraeg ym mhob ysgol.
- Mae llawer o waith wedi ei wneud i hyrwyddo pontio cynradd/uwchradd rhwng ysgolion cyfrwng Cymraeg i sicrhau bod disgyblion yn parhau gydag addysg Gymraeg. Mae'r gyfradd drosglwyddo i'r ffrwd Gymraeg yn y ddwy ysgol uwchradd yn ne'r sir wedi cynyddu'n sylweddol oherwydd hyn.
- Cynhelir trafodaethau gydag Ysgol Brynhyfryd i agor dosbarth trochi yn yr ysgol.
- Mae prosiect peilot yng ngogledd y sir yn cynnwys 2 ysgol gynradd cyfrwng Saesneg yn cymryd rhan mewn gweithgareddau Cymraeg hwyliog ychwanegol. Mae staff o'r Tîm Cefnogi'r Gymraeg, yr Urdd a Menter Iaith yn ymweld â disgyblion blwyddyn 5 a 6 i annog mwy o blant i fynd i'r dosbarth trochi yng Nglan Clwyd.
- Mae cynnydd sylweddol yn lefel y gefnogaeth mae hwyrddyfodiaid i ysgolion cynradd cyfrwng Cymraeg yn ei gael.
- Rhannwyd cynlluniau manwl gydag ysgolion yn amlinellu'r ffordd orau o ddatblygu sgiliau llafaredd Cymraeg.

Cynnydd yn erbyn Deilliant 4: Mae mwy o ddysgwyr yn astudio ar gyfer cymwysterau a asesir yn y Gymraeg (fel pwnc) a phynciau a addysgir drwy gyfrwng y Gymraeg

- Rydym yn trafod yn gyson gyda'r ddwy ysgol uwchradd yn ne'r sir i gynyddu'r cynnig i astudio mwy o bynciau trwy gyfrwng y Gymraeg ac i ddefnyddio'r adnodd e-ysgol.
- Mae cydlynwyr y Gymraeg yn ysgolion uwchradd Sir Ddinbych yn rhan o weithgorau newydd i gefnogi ysgolion i gynyddu darpariaeth Gymraeg yn eu lleoliadau.
- Mae'r awdurdod yn gweithio gydag Ysgol Glan Clwyd i sicrhau fod rhieni mewn ysgolion cynradd cyfrwng Saesneg yn ymwybodol fod dewis i fynd i'r dosbarth trochi.
- Mae trafodaethau yn parhau ynglŷn ag agor dosbarth trochi yn Ysgol Brynhyfryd.
- Rydym yn trafod gyda'r Coleg Cymraeg Cenedlaethol i weld sut y gellir annog mwy o fyfyrwyr i astudio meysydd trwy gyfrwng y Gymraeg.
- 14 disgybl mewn un ysgol uwchradd wedi cofrestru i astudio Lefel A Cymraeg ail iaith ym mis Medi. Byddwn yn gweithio'n agos gyda'r ysgol hon i gefnogi eu brwdfrydedd a'u dyhead i gynyddu'r ddarpariaeth Gymraeg yn yr ysgol.

Cynnydd yn erbyn Deilliant 5: Mwy o gyfleoedd i ddysgwyr ddefnyddio'r Gymraeg mewn cyd-destunau gwahanol yn yr ysgol

- Mae fframweithiau cenedlaethol y Siarter Iaith a Chymraeg Campus yn annog y defnydd o'r Gymraeg mewn gwahanol gyd-destunau.
- Mae pob ysgol gynradd cyfrwng Cymraeg wedi cyflawni safon aur y Siarter Iaith.
- Mae'r ysgol gynradd categori 2 wedi cyflawni safon arian y Siarter Iaith.
- Nifer yr ysgolion cynradd cyfrwng Saesneg sy'n cyflawni safonau Cymraeg Campus:
- Efydd - 28; Arian - 3.
- Rydym yn bwriadu cyflwyno Cymraeg Campus a'r Siarter Iaith ym mhob ysgol uwchradd.
- Mae cydweithrediad gwych rhwng swyddogion Cyngor Sir Ddinbych ac ysgolion i ddatblygu'r Gymraeg mewn gwahanol gyd-destunau mewn ysgolion.
- Yn dilyn cydweithio rhwng y Tîm Cefnogi'r Gymraeg a chydlynwyr, crëwyd cynllun cynhwysfawr gydag adnoddau digidol a chanllawiau clir i athrawon eu dilyn wrth gyflwyno ac ymarfer patrymau iaith.
- Rydym wedi cydweithio i greu cynllun i ddatblygu sgiliau siarad Cymraeg dysgwyr cynradd ym mhob ysgol.
- Mae'r Urdd a Menter Iaith yn cefnogi gweithgareddau ysgol yn effeithiol i ddatblygu'r defnydd o'r Gymraeg.

Cynnydd yn erbyn Deilliant 6: Cynnydd yn narpariaeth addysg Gymraeg i ddisgyblion gydag anghenion dysgu ychwanegol (ADY) (yn unol â'r dyletswyddau a nodir yn Neddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018

- Mae gwasanaethau ADY yn edrych ar systemau recriwtio i ddenu staff sy'n siarad Cymraeg.
- Ar y cyd â Choleg Cambria, mae CSDd yn cynnig hyfforddiant i weithwyr i ddysgu siarad Cymraeg.
- Yn bresennol rydym yn adolygu'r ddarpariaeth gyfredol ac yn ehangu'r gefnogaeth cyfrwng Cymraeg sydd ar gael i ddisgyblion mewn ysgolion yn Sir Ddinbych.
- Mae ysgolion/unedau arbennig Sir Ddinbych yn bodloni anghenion ieithyddol eu dysgwyr. Mae staff sy'n gallu siarad Cymraeg ar gael i gefnogi dysgwyr sydd eisiau cael rhannau o'u haddysg trwy'r Gymraeg.

Cynnydd yn erbyn Deilliant 7: Cynyddu nifer y staff addysgu sy'n gallu addysgu Cymraeg (fel pwnc) ac addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg

- Mae'r Tîm Cefnogi'r Gymraeg yn Sir Ddinbych wedi tyfu, o un aelod o staff y llynedd, i 6 erbyn Medi 2023. Mae'r strwythur staffio nawr yn golygu fod cefnogaeth i staff ac athrawon yn y sectorau cynradd ac uwchradd, yn ogystal â chefnogaeth i hwyrddyfodiaid.
- Mae'r strwythur staffio newydd wedi hwyluso sesiynau hyfforddiant, cyfarfodydd ac ymweliadau er mwyn datblygu'r defnydd o'r Gymraeg yn yr ysgolion.
- Mae gan CSDd raglen hyfforddi gynhwysfawr ar gyfer staff ysgolion.
- Mewn partneriaeth â Choleg Cambria rydym yn cynnig hyfforddiant i staff ysgolion (a swyddogion y cyngor) i ddysgu Cymraeg.
- Mae'r awdurdod yn parhau i hyrwyddo'r cwrs 'Dysgu Cymraeg mewn Blwyddyn' a bydd 5 athro ar y cwrs ym mis Medi.
- Mae swyddogion y sir yn astudio Cyfrifiad Blynyddol Gweithlu'r Ysgol (SWAC) ac yn creu archwiliad o anghenion hyfforddi ac adnabod arweinwyr posib sy'n siarad Cymraeg.

Adroddiad i'r	Pwyllgor Craffu Perfformiad
Dyddiad y cyfarfod	28 Medi 2023
Aelod Arweiniol / Swyddog	Y Cynghorydd Rhys Thomas
Pennaeth Gwasanaeth	Emlyn Jones/Liz Grieve/Ann Lloyd
Awdur yr adroddiad	Jane Abbott, Uwch Swyddog - Cynllunio Strategol a Thai
Teitl	Cynllun Gweithredu Strategaeth Tai a Digartrefedd Sir Ddinbych

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

- 1.1. Archwilio'r cynnydd a wnaed hyd yma i gyflawni'r Strategaeth a'r Cynllun Gweithredu a adolygwyd wedi'i gymeradwyo gan y Cyngor Sir ym mis Rhagfyr 2020 (mae'r adroddiad hefyd i gynnwys data a dadansoddiad ar yr effaith bresennol, ynghyd ag effaith posibl yn y dyfodol, ar y Gwasanaeth Digartrefedd i gyflwyno cyfnod rhybudd terfynu tenantiaeth 6 mis y sector rhentu preifat.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

- 2.1. I roi gwybodaeth ynglŷn â chynnydd y Strategaeth Tai a Digartrefedd a chynllun gweithredu cysylltiol.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Pwyllgor yn:

- 3.1 cadarnhau ei fod wedi darllen a deall cynnydd y Strategaeth Tai a Digartrefedd; ac
- 3.2 os yn briodol, penderfynu sut mae'n dymuno monitro cyflawni'r Cynllun Gweithredu yn y dyfodol.

4. Manylion yr adroddiad

4.1. Mae Strategaeth Tai a Digartrefedd Sir Ddinbych yn cynnwys gweledigaeth a nod y Cyngor ar gyfer tai yn y Sir ar gyfer y cyfnod 2021-2026. Mae'n ddogfen gorfforaethol bwysig i'r Cyngor ac mae'n darparu'r fframwaith ar gyfer holl swyddogaethau cysylltiedig â thai a digartrefedd y Cyngor (preifat a chyhoeddus). Mae'r Strategaeth wedi'i gosod o fewn fframwaith y Cynllun Corfforaethol fel y nodir yn 5.1 ac wedi'i leoli ochr yn ochr â'r Cynllun Datblygu Lleol (CDLI). Mae'r Strategaeth yn nodi 6 "Thema" er mwyn targedu meysydd blaenoriaeth i'w gweithredu:

- Mwy o gartrefi i ddiwallu'r angen a'r galw lleol.
- Creu cyflenwad o dai fforddiadwy.
- Sicrhau cartrefi diogel ac iach.
- Atal a rhoi diwedd ar ddigartrefedd yn Sir Ddinbych
- Cartrefi a chymorth i bobl ddiamddiffyn.
- Hyrwyddo a chefnogi cymunedau.

4.2. Mae cyflawni'r Cynllun Gweithredu yn cael ei oruchwylio gan y Bwrdd Tai Cynllun Corfforaethol, sy'n cael ei gadeirio gan y Cynghorydd Rhys Thomas yn ei rôl fel Aelod Arweiniol Tai a Chymunedau. Mae Aelodaeth y Grŵp yn cynnwys yr Aelodau Arweiniol hynny â chyfrifoldeb am ardal o dai neu digartrefedd o fewn eu portffolios, Penaethiaid Gwasanaeth perthnasol a'r Rheolwr Cynllunio Strategol a Thai.

4.3. Mae'r Cynllun Gweithredu ar gyfer y Strategaeth yn cynnwys 42 o gamau gweithredu ar hyn o bryd. Mae'r Strategaeth yn ddogfen fyw ac mae camau ychwanegol yn cael eu hychwanegu fel bo'n briodol pan fydd prosiectau wedi eu cwblhau a rhai newydd yn cael eu nodi sy'n cyfrannu at y thema.

4.4. Mae 20 o gamau gweithredu bellach wedi eu cwblhau ac yn cael eu cynnwys fel 'busnes fel arfer' o fewn y gwasanaeth perthnasol, mae 15 o gamau gweithredu ar y trywydd iawn a 7 o gamau gweithredu wedi profi rhai sialensau, fodd bynnag, mae hyn yn cael ei reoli ac maent yn parhau i ddatblygu ac o fewn targed i'w cwblhau drwy oes y Strategaeth. Nid oes yna gamau gweithredu coch.

4.5. Mae camau gweithredu yn cael eu hadolygu cyn pob cyfarfod gyda'r cynllun gweithredu ar gael i holl aelodau'r grŵp cyn y cyfarfod chwarterol, i sicrhau bod yna amser i fonitro cynnydd y Strategaeth a herio fel bo'n briodol.

Mae prif feysydd cynnydd ers Ebrill 2023 yn cynnwys:

- 154 o anheddau tai fforddiadwy wedi eu dwyn ymlaen yn Sir Ddinbych yn 2022/23, o'r rhain roedd 83 annedd yn eiddo newydd a adeiladwyd.
- 256 annedd newydd a adeiladwyd (aneddau o bob math, fforddiadwy a marchnad) wedi eu cwblhau yn 2022/23
- Mae'r fflatiau Passivhaus newydd a adeiladwyd ar Ffordd Caradog, Prestatyn sy'n eiddo i'r Cyngor wedi eu cwblhau.
- Ers i'r cynllun Trwyddedu Ychwanegol Tai Amfeddiannaeth gael ei gyflwyno ym mis Rhagfyr 2020, mae 134 trwydded wedi eu cyflwyno - 32 ohonynt yn anheddau newydd i'r cynllun trwyddedu.
- Mae 56 Perchennog Tai Gwag wedi cysylltu â'r Cyngor yn gofyn am fwy o wybodaeth ar wasanaethau y gallwn gynorthwyo gyda nhw i ddefnyddio cartrefi gwag unwaith eto yn dilyn neges dorfol ym mis Gorffennaf 2023.
- Mae Fy Nghartref Sir Ddinbych, prosiect cydweithio rhwng Clwyd Alyn, Shelter Cymru a CSDd sy'n cefnogi dinasyddion mewn bygythiad o ddigartrefedd nawr ar waith ac mae wedi derbyn 167 o atgyfeiriadau hyd yma. Mae'r prosiect yn anelu i gefnogi pobl yn fuan ac felly atal yr angen i gael mynediad i wasanaethau brys a llety dros dro a'r gwasanaethau statudol cysylltiol.
- Mae cefnogaeth a dargedwyd ynglŷn â iechyd meddwl a chamddefnyddio sylweddau nawr yn gallu cael eu ddarparu ar ôl recriwtio'r tîm aml-ddisgyblaethol i gyd i ddarparu cefnogaeth digartrefedd.
- Mae 83 o gartrefi yn Sir Ddinbych (Ionawr - Mai) wedi derbyn gwelliannau drwy'r cyllid ECO4 gyda phaneli PV solar, pypmpiau gwres yr awyr, inswleiddio ac ati.
- Mae Un Llwybr Mynediad at Dai (ULIMaD) nawr wedi dychwelyd yn fewnol ac mae wedi'i gynnwys o fewn gwasanaethau digartrefedd.

4.6. Cafodd y newid mewn rheoliadau sy'n ymwneud â'r broses rhybudd troi allan oherwydd Deddf Rhentu Cartrefi Cymru ei weithredu ar 1 Rhagfyr 2022. Mae'r tabl isod yn dangos yr aelwydydd digartrefedd sydd wedi derbyn dyletswydd i gynorthwyo gan CSDd a'r rheswm dros ddigartrefedd oedd y rheswm colli rhent neu lety clwm. Mae'r sawl gafodd eu troi allan oherwydd ôl-ddyledion rhent hefyd wedi eu cynnwys yn y tabl.

Blwyddyn	Colli llety clwm neu lety wedi'i rentu	Ôl-ddyledion rhent mewn annedd yn y sector preifat
2021/22	157	2
2022/23	218	3
2023/24 (i 12/9/2023)	40	3

4.7. Gellir gweld o'r data bod yna gynnydd mawr mewn aelwydydd sy'n cyflwyno i CSDd, oherwydd eu bod wedi colli eu llety rhent. Cafodd Fy Nghartref Sir

Ddinbych hefyd ei lansio yn chwarter olaf 2022 ac mae wedi cynorthwyo aelwydydd gyda gwasanaethau ymyrraeth gynnar. O fis Ebrill i fis Mehefin 2023, mae 53.49% o atgyfeiriadau a wnaed gan Fy Nghartref Sir Ddinbych wedi bod gan y rhai o fewn y Sector Rhentu Preifat, sy'n ceisio cymorth gyda'r nod i atal unigolion rhag cael mynediad i wasanaethau statudol neu lety dros dro.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at Gynllun Corfforaethol 2022 i 2027: Y Sir Ddinbych a Garem?

- 5.1. Mae'r Strategaeth Tai a Digartrefedd yn un o brif ddulliau a ddefnyddir i ddarparu thema'r Cyngor o 'Sir Ddinbych gyda thai o ansawdd sy'n bodloni anghenion pobl.' Mae'r Strategaeth hefyd yn cyfrannu at flaenoriaethau 'Sir Ddinbych iachach a hapusach, gofalgar, Sir Ddinbych sydd wedi cysylltu'n well, Sir Ddinbych Gwyrddach a Sir Ddinbych teg, diogel a mwy cyfartal.'
- 5.2. Drwy thema'r Strategaeth o 'Sicrhau cartrefi diogel ac iach' mae yna fentrau sy'n gwneud cyfraniad cadarnhaol i nod y cyngor o fod yn Gyngor di-garbon net ac Ecolegol Gadarnhaol erbyn 2030.
- 5.3. Mae'r rhain yn cynnwys y cynllun ECO4 (cam gweithredu 3.08) sy'n gwella effeithlonrwydd ynni mewn cartrefi a nodwyd gyda mesurau ynni gwael a'r rhaglen datgarboneiddio cartrefi'r Cyngor (cam gweithredu 3.02).

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

- 6.1. Mae costau'r prosiectau'n cael eu monitro'n agos. Bydd yr holl gostau'n cael eu cadw o fewn y gyllideb – rhai ni a'n partneriaid.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Les?

- 7.1. Nid oes angen Asesiad o Effaith ar Les ar gyfer yr adroddiad blynyddol gan ei fod yn darparu gwerthusiad ôl-weithredol o berfformiad ac nid yw cyhoeddi'r adroddiad yn cael unrhyw effaith bosibl ar genedlaethau'r dyfodol. Fodd bynnag, cafodd Asesiad o Effaith ar Les ei gynnal ar y Strategaeth ar ôl ei fabwysiadu.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

8.1. Mae ystod o fecanweithiau mewn lle i fonitro cynnydd, gan gynnwys adroddiadau rheolaidd i'r Bwrdd Tai Cynllun Corfforaethol ac adroddiadau pan mae'n ofynnol gan y Pwyllgor Craffu.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

9.1 Er nad yw'r strategaeth yn cynnwys gwario a buddsoddi sylweddol mewn rhai amgylchiadau, mae'r rhain yn cael eu darparu ar hyn o bryd o fewn cyllidebau ac adnoddau a gymeradwywyd yn barod. Bydd penderfyniadau buddsoddi pellach angen cymryd i ystyriaeth y rhagolygon ariannol gwaeth i awdurdodau lleol.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1 Mae sicrhau fod pobl yn cael eu cefnogi i fyw mewn cartrefi sydd yn bodloni eu hanghenion yn brif flaenoriaeth i'r Cyngor. Mae ystod o fecanweithiau mewn lle i fonitro cynnydd, gan gynnwys adroddiadau rheolaidd i'r Bwrdd Tai Cynllun Corfforaethol ac adroddiadau pan mae'n ofynnol gan y Pwyllgor Craffu.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

11.1. Deddf Llywodraeth Leol 2000, Deddf Tai 1985 (A8), Deddf Tai 2004 (A8), Deddf Llywodraeth Leol 2003 (A87), Deddf Tai (Cymru) 2014.

11.2. Mae pwerau'r Pwyllgor mewn perthynas â'r mater hwn wedi'u nodi yn Adran 21 Deddf Llywodraeth Leol 2000 ac Adran 7.3 a 7.4.2 o Gyfansoddiad y Cyngor.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Appendix A

Denbighshire County Council

Housing & Homelessness Strategy

Action Plan September 2023

Tudalen 47

J Abbott

Introduction

The Housing & Homelessness Strategy and accompanying Action Plan were adopted by the Council in December 2020 and are an amalgamation of all of our actions concerned with housing, homelessness and housing related support. As a result, the implementation of the Strategy is being undertaken by several different departments, in many instances working with partner organisations.

The relevant actions have been included in each service business plan as appropriate and are monitored by the relevant Lead Members and Heads of Service through the Corporate Plan Housing Board, chaired by Councilor Rhys Thomas in his role as Lead Member for Housing & Communities. The Housing & Homelessness Strategy is based around 6 key themes, and the Action Plan is structured around these themes, setting out the key actions required to deliver the desired outcomes for each key theme:

1. More homes to meet local need and demand.
2. Creating a supply of affordable homes
3. Ensuring safe and healthy homes
4. Preventing & ending homelessness in Denbighshire
5. Homes and support for vulnerable people
6. Promoting and supporting communities

Tudalen 48

	Major issues - action stalled or will not meet targets
	Minor Issues - some slippage but actions taken to address
	No issues - action on track
	Action now complete or part of Business As Usual work

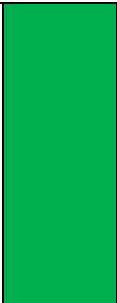
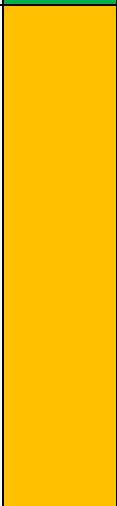
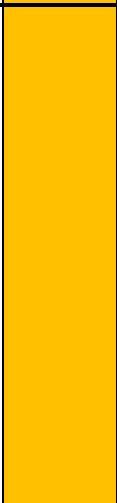
Appendix A

Theme Title	Reference	Action	Justification / Context	Update	RAG Status	Completion Date	Lead Member / Head of Service
More homes to meet local need & demand	1.01	Review LDP housing allocations and policies as part of statutory LDP Review	Current LDP covers the period up to 2021, a review of policies and land use for the County is a statutory requirement.	We are working to progress background technical evidence and candidate sites assessments for Denbighshire's Replacement LDP, but the Covid-19 crisis impacted decision- making, public engagement and fieldwork. The Delivery Agreement has been revised and was approved by Council (6th December 2022) and subsequently submitted to and approved by WG. This sets out a revised timetable for the LDP. We have held workshop sessions with Councilors to discuss candidate sites assessments. (August 2023)		Dec-23	Win Mullen James Emlyn Jones
More homes to meet local need & demand	1.02	To develop an Infrastructure Plan for Denbighshire	Identification of infrastructure issues and requirements to inform policies and land allocations to enable housing growth and development.	Infrastructure Plan will be further developed as part of the work on the replacement LDP and site assessments. A continuous review process required for this. (August 2023)		Dec-23	Win Mullen James Emlyn Jones
More homes to meet local need & demand	1.03	Update Local Housing Market Assessment incorporating housing need and demand data.	Current assessment was completed in 2019. Statutory requirement to provide an updated assessment every 2 years	WG guidance, template and toolkit for undertaking LHMA's published in June 2022. A revised LHMA tool was devised by Welsh Government in June 2023. Development of new LHMA for Denbighshire is currently underway and the data is being transferred to the revised LHMA tool. LHMA will be completed in September 2023 (August 2023)		Dec-23	Rhys Thomas Emlyn Jones

Appendix A

Tudalen	More homes to meet local need & demand	1.04	Undertake a Gypsy & Traveller accommodation needs assessment and act on its findings.	Housing (Wales) Act 2014 requires an updated Gypsy & Traveller Accommodation Assessment to be carried out every 4 years and for any needs identified to be addressed.	New G & T Assessment has been undertaken as part of the background evidence for the LDP. Work was led by Project Board and Task and Finish Group. Draft GTAA approved by Cabinet in December 2021 and submitted to WG for approval. WG response awaited. This action is now completed and as a result a new Project Board and Scrutiny Task and Finish Group has been re-established to progress work on this project and review the GTAA to ensure that it is as up to date as possible, and all families have been included. Families previously involved with the GTAA have been re-interviewed to ensure needs information is up to date and the revised GTAA will be completed in September 2023. It will be reported to members in the Autumn and approval sought to re-submit to WG. (August 2023)		Dec-22	Win Mullen James Emlyn Jones
	More homes to meet local need & demand	1.05	Implement the Empty Homes Delivery Plan	Better use of existing housing stock by continuing to target empty homes across the County.	Empty Homes matching service was launched in October 2020. A publicity plan is pushing the scheme and currently 15 applicants are signed up. Signposting to the DCC leasing scheme is utilised whenever feasible. Empty Homes Project Officer was appointed in Nov 2022 and is providing additional resource to focus on bringing empty homes back into use. (May 2023). Mailshot issued July 2023 and there have been 56 responses to date requesting further information / updating records. 1nr long term problematic property in Rhyl has recently come back into use, with another long-term problematic property in Prestatyn currently being redeveloped to be brought back into use as 2nr flats. (August 23)		Dec-26	Rhys Thomas Emlyn Jones

Appendix A

<p>More homes to meet local need & demand</p>	<p>1.06</p>	<p>Act on recommendations of the Gypsy & Traveller Accommodation Needs Assessment</p>	<p>Housing (Wales) Act 2014 requires an updated Gypsy & Traveller Accommodation Assessment to be carried out every 4 years and for any needs identified to be addressed.</p>	<p>New Project Board and Scrutiny Task and Finish Group is being re-established to progress work on this project - see 1.04. (August 2023)</p>		<p>Dec-26</p>	<p>Win Mullen-James Emlyn Jones</p>
<p>Creating a supply of affordable homes</p>	<p>2.01</p>	<p>Review of Local Development Plan policies such as affordable housing in rural areas and commuted sums</p>	<p>To ensure that affordable housing requirements are balanced against viability of site delivery and the amount of affordable housing being delivered by private developers is maximised without impacting overall housing delivery. Requirements for rural affordable housing, and the Council's approach, will also be reconsidered to ensure this supports sustainable rural communities.</p>	<p>This will form part of the Replacement LDP evidence and methodology. Updated development viability assessment will be essential to inform our approach in the Replacement LDP. Work will include testing a range of methods for calculating financial contributions towards affordable housing, with the aim of reducing the number of calculations currently used. We will also test a range of approaches to calculating the value of affordable properties, to ensure this is set at an appropriate level. (August 2023)</p>		<p>Dec-23</p>	<p>Win Mullen James Emlyn Jones</p>
<p>Creating a supply of affordable homes</p>	<p>2.02</p>	<p>Review the current approach and thresholds for affordable housing requirements in LDP policies</p>	<p>To ensure that affordable housing requirements are balanced against viability of site delivery and the amount of affordable housing being delivered by private developers is maximised without impacting overall housing delivery. Requirements for rural affordable housing, and the Council's approach, will also be reconsidered to ensure this supports sustainable rural communities.</p>	<p>This will form part of the Replacement LDP evidence and methodology. Updated development viability assessment will be essential to inform our approach in the Replacement LDP and this will be undertaken in due course. The Strategic Planning and Housing Team are currently working on the development of the Development Viability Model which will form the basis of this work. (August 2023)</p>		<p>Dec-23</p>	<p>Win Mullen James Emlyn Jones</p>

Tudalen

Appendix A

<p>Creating a supply of affordable homes</p>	<p>2.03</p>	<p>Promotion of Tai Teg affordable housing register</p>	<p>Tai Teg is the Affordable Housing Register for Denbighshire, ensuring promotion will enable applicants to find suitable accommodation and the list is used in planning application responses as an indication of demand.</p>	<p>This action is on-going and a number of press releases have been produced, and a video recorded to actively promote the Tai Teg register and promote all types of schemes available Homebuy, Rent to Own, Intermediate Rental & Shared Equity. Tai Tag was promoted at the Cost-of-Living Crisis Summit (public event) on 29 November 2022 through Grwp Cynefin who discussed the affordable housing register with members of the public that attended. Economic and Business Development included an article about Tai Teg in the March digital edition of the Business Bulletin. (August 23)</p>		<p>Dec-26</p>	<p>Rhys Thomas Emlyn Jones</p>
<p>Creating a supply of affordable homes</p>	<p>2.04</p>	<p>Publicise successful affordable housing schemes with relevant partners</p>	<p>Promotion will enable applicants to find suitable accommodation and the list is used in planning application responses as an indication of demand</p>	<p>Strategic promotion of affordable housing schemes with partners both before and after development to maximise applicants and success stories. Relevant local Members are advised of properties available in their area. New scheme completed at Glasdir, Ruthin by Clwyd Alyn – Members & Officers attended the open day (August 2023)</p>		<p>Dec-26</p>	<p>Rhys Thomas Emlyn Jones</p>
<p>Creating a supply of affordable homes</p>	<p>2.05</p>	<p>Develop & adopt a Council Housing Asset Strategy</p>	<p>Develop an Asset Strategy which includes a development & maintenance programme to include the carbon zero aspirations of the Council</p>	<p>Draft document agreed. Final document to be progressed through the democratic process. (Feb 2021). Strategy to be presented to SLT & Cabinet Briefing Oct - Nov. (Sept 2021). FWP of SLT oversubscribed. Scheduled for presentation Jan 2022 (Nov 2021) Adopted (Feb 2023)</p>		<p>Dec-21</p>	<p>Rhys Thomas Liz Grieve</p>

Appendix A

<p>Creating a supply of affordable homes</p>	<p>2.06</p>	<p>Review existing housing portfolio with emphasis on providing suitable accommodation to the future older person demographic of Denbighshire</p>	<p>The purpose of this review is to inform the future type of Council Housing needed in Denbighshire</p>	<p>There is on-going review existing DCC stock portfolio including non-housing assets to assess viability for repurposing and suitability to meet the future older person demographic in Denbighshire. Several projects are underway to ensure assets are used effectively into the future (Feb 2023) Ongoing (May 2023)</p>	<p style="background-color: #663399;"></p>	<p>Apr-21</p>	<p>Rhys Thomas Liz Grieve</p>
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Tudalen 53</p>	<p>2.07</p>	<p>Practical completion of new homes through Housing Development Programme</p>	<p>Corporate Priority of 170 homes by 2026</p>	<p>Work started on site at :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tan Y Sgubor in Denbigh • Bodnant in Prestatyn. • Former library site in Prestatyn • Dell Apartments, Prestatyn • Llys Anwyl, Rhyl • Aquarium St, Rhyl <p>Planning applications approved for Granite & Next in Rhyl, and for conversion of former HMOs in Bath Street in Rhyl into apartments. Remaining property in the terrace of HMOs in Bath Street in Rhyl purchased to enable a more comprehensive conversion scheme to be undertaken (Feb 2023) The new build Passivhaus apartments on Caradoc Road in Prestatyn have been completed and whilst some delays have been encountered, the new Passivhaus homes at Llwyn Eirin in Denbigh, the new apartments at Llys Llên on Nant Hall Road in Prestatyn and the conversion of Llys Anwyl on Churton Road in Rhyl are all expected to be completed during Autumn 2023. A Planning application has been submitted to redevelop the building which previously housed the Goldilocks salon on Queen Street in Rhyl to provide</p>	<p style="background-color: #00b050;"></p>	<p>Mar -26</p>	<p>Rhys Thomas Liz Grieve</p>

Appendix A

Tudalen 54				new apartments. (August 2023).			
	Ensuring safe & healthy homes	3.01	To ensure Council accommodation is maintained to meet the Welsh Housing Quality Standard	Funding has been given to DCC towards achieving these standards which have to be achieved by December 2020 and maintained after this date	<p>Although WHQS has been achieved in Denbighshire, considerable works are required to maintain the standard. The pandemic impacted on the delivery of internal refurbishments (kitchens & bathrooms) since 2020 and external works were prioritised during 20/21 & 21/22. In 2023 we have recommenced our internal programmes This will see approx, 80 properties improved internally as well as a further 250 properties improved as part of the voids process. WG are producing a revised WHQS standard however this has now been delayed and we do not expect the new standard to be announced until autumn 2023, for possible implementation during the early part of 2024. Capital works programmes continue to be delivered but cost increases are impacting on the volume of work in terms of affordability. Budgets are being closely monitored and programmes of works amended and prioritised accordingly (May 2023.) Gas compliance remains high with all properties receiving an annual gas check where applicable and all properties on either solid fuel or oil-fired heating also being checked. We are currently also checking all the electrical installations in our properties to ensure all properties are checked every 5 years to comply with new legislation from this year. All properties with a communal area are also being annually checked by a dedicated Fire Safety Officer to ensure our Fire Risk Assessments remain up to date and compliant. (Aug 2023)</p>		Dec-26

Tudalen 55	Ensuring safe & healthy homes	3.02	Decarbonisation of social housing stock by 2030	Climate & Ecological Change Strategy commitment	Programmes of work have been developed and implemented to tackle decarbonisation to meet WG targets and Corporate targets of zero carbon emissions by 2030. WG formular approach to funding allocations has reduced the level of finance available annually for DCC. Proposals still being developed in line with anticipated funding levels and possible grant funding from other sources. Additional members of staff recruited to undertake surveys and data analysis. (May 2023). Our 2020/21 schemes have been completed successfully and resident feedback is excellent. A second phase of works to 100 properties in Rhyl have now been completed as well as improvement works to 22 properties in Ruthin and 11 properties in Betws GG, both of which have received retrofit improvements to improve energy efficiently target. Surveying work has now commenced to properties in Denbigh and Rhyl as part of the 2023/24 external improvement programmes. Survey work is underway to deliver a ground source heat pump community-based project in Betws GG which includes both tenanted and privately owned properties. The scheme is being funded as part of the Optimised Retrofit Project and included additional insulation and PV improvements to the council housing stock in the village. Additional members of staff have now been recruited to undertake surveys and data analysis for current and previous programmes of works (August 2023)		Dec-30	Rhys Thomas Liz Grieve
	Ensuring safe & healthy homes	3.03	Develop and adopt a new Housing Revenue	Changes in how the Housing Revenue Account can be leveraged need to be considered in the 30-year business plan	Devise and adopt a new HRA borrowing Strategy to consider changes in permitted borrowing levels and capping – 30-year business plan. Research undertaken and		Sept-21	Rhys Thomas Liz Grieve

Appendix A

Tudalen 56		Account borrowing strategy		proposals are being developed (June 2021) Works undertaken to determine costs and funding levels required going forward. Revised date for strategy to be confirmed following SLT review and Housing Management Structure. (May 2023). The recent expansion of the HRA capital programme to meet WHQS standards and new build and net carbon zero targets has not been accompanied by a corresponding increase in external funding, meaning the Council's only option is to fund the capital programme through borrowing. However, when combined with high inflation and rises in interest rates the level of HRA borrowing is limited by the cost of financing that debt (MRP and interest). Therefore, until there is a significant change in the financial climate, the current HRA borrowing strategy is to borrow up to the limit of what can be sustained by the revenue account. Borrowing less means reducing the capital programme further than is already necessary, borrowing more is unaffordable (Sept 2023)			
	Ensuring safe & healthy homes	3.04	Support Rent Smart Wales	Set up by Welsh Government to comply with the Housing (Wales) Act 2014 with regards to Landlord licensing	Promote Rent Smart Wales and ensure new and existing landlords have undertaken the training and are licensed through the scheme. Very few properties are not registered any properties inspected for Homelessness Prevention are checked and there is a section on the HMO application form to ensure compliance, so procedures are in place to gather information and compliance from new landlords (Oct 2021). Property checks are continuing, and unregistered properties are reported to Rent Smart Wales as and when any are identified (Sept 23).		Dec-26

Appendix A

<p>Ensuring safe & healthy homes</p>	<p>3.05</p>	<p>Work directly with landlords to Improve standards in the Private Rented Sector</p>	<p>Improve communication & engagement with landlords to improve standards in the Private Rented Sector</p>	<p>Denbighshire Landlord Roadshow to be held in Rhyl on 24th November - 3 speakers covering the following topics: The introduction of the Renting Homes Wales legislation in December 22, update on Rent Smart Wales and DCC private leasing scheme (Nov 22). Will be holding another landlord roadshow before the end of the year - no firm date agreed yet though. (Sept 23)</p>		<p>Dec-26</p>	<p>Rhys Thomas Emlyn Jones</p>
<p>Ensuring safe & healthy homes</p>	<p>3.06</p>	<p>Implement & enforce Minimum Energy Efficiency Standards (MEES) in the private rented sector</p>	<p>Statutory requirement under Energy Efficiency (Private Rented Sector) England & Wales Act 2015</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Develop a fines policy & procedure. · Implement enforcement of applicable fines for serial non- compliance and non-engagement of MEES. This has now been completed and implementation is part of business as usual (June 2021). DCC along with other authorities in the region are monitoring the pilot and arrangements are in place with Wrexham to understand the outcome of the pilot (Oct 2021). Pilot Study ends March 22. Councils own Pilot scheme looking at developing policy & procedures that could be adopted by all LAs in Wales to ensure consistent enforcement approach. Still awaiting report, regarding standardised policy and procedures from the Pilot Study (Nov 22). Meeting held to discuss implementation of MEES; standardised Policy & procedures not available yet. Data Sharing agreement required with Rent Smart Wales & we are waiting for approval to be granted before we can obtain current information on the number of F&G EPC rated properties in Denbighshire (Feb 23). Data Sharing Protocol submitted to RSW and awaiting approval, but as soon as it has been in the next few months, we are ready to start identifying F&G rented properties and 		<p>Apr-21</p>	<p>Rhys Thomas Emlyn Jones</p>

Tudalen 57

Appendix A

				contacting owners. (May 23). Still waiting for data sharing agreement to be signed off by RSW and therefore until this has been completed, we are unable to progress things (Sept 23)				
Tudalen 58	Ensuring safe & healthy homes	3.07	Implement Additional Licensing for HMO's scheme now extended to Prestatyn, Denbigh & Llangollen	Raise standards of properties & their management.	Additional Licensing of HMO's scheme in force in Rhyl recently extended to include Prestatyn, Denbigh & Llangollen (June 2021). Since the new Additional Licensing scheme was introduced on 1/12/20 we have issued 72 licences (8 new and 64 renewals). There are now a total of 172 HMO licensed premises in Denbighshire. Backlog of HMO proactive inspections completed, and 86 new and renewal HMO licences issued since the HMO Additional licensing Scheme came into force. (Nov 22). Since the Additional Licensing scheme was introduced in 1st December 2020 we have issued 134 licences (32 new and 102 renewals) (Sept 23).		Dec-26	Rhys Thomas Emlyn Jones
	Ensuring safe & healthy homes	3.08	Target financial resources to ensure housing will be more energy efficient helping the environment and improving housing quality	To improve energy efficiency in housing and reduce fuel poverty	Arbed scheme was closed in November 2021 prior to additional schemes being carried out. ECO4 went live in December 2022 and is being administered on behalf of DCC by Flintshire County Council. (Feb 23) A total of 83 homes in Denbighshire are being improved through ECO4 measures (including improved insulation, solar PV panels, air source heat pumps etc) in January - May 2023. (August 2023)		Dec-26	Rhys Thomas Emlyn Jones
	Ensuring safe & healthy homes	3.09	Unauthorised residential occupation of holiday caravans will be reduced	Many people are living in caravans which do not have planning permission for permanent residency. Some caravans provide poor housing conditions, and this will ensure that people are not living in	There is evidence of people living permanently in substandard holiday caravans in the County. Research continuing to take place to determine the extent of the problem (Feb 22). Task and finish group currently reviewing data to determine whether any proactive enforcement is required. (Aug 22). Officer		Dec-26	Rhys Thomas Emlyn Jones

Appendix A

Tudalen 59			unsuitable accommodation.	has been retained in Public Protection to update the outstanding caravan site licencing work (1 day a week for 1 year) and they will be checking unauthorised residential occupation of holiday caravans during the inspection of the sites (Sept 23).				
	Preventing & ending Homelessness in Denbighshire	4.01	Develop easily accessible information and advice for prevention of homelessness	Easily accessible information enables citizens to make informed choices regarding their housing situation.	Website information has been updated; social media campaign is planned (June 2021). Completed, August 2022 - Housing support programme strategy now published on DCC website, further media campaigns will be released following submission of the Rapid Rehousing Plans (September 2022), also marketing of the PRS leasing scheme in readiness for next year's target lease acquisition. (Feb 2023). Media coverage for PRS on hold, this year's target is 8 properties, we currently have 7 properties, and all are likely to be signed up, if WG provide funding over and above the target media campaign will be reconsidered (June 2023). This work is ongoing. We are working with the Web Team to streamline the referral form for Housing Related Support e.g. floating support to ensure it is more accessible (Sept 2023).		Apr-21	Rhys Thomas Ann Lloyd
	Preventing & ending Homelessness in Denbighshire	4.02	Develop an early intervention and prevention service, involving a wide range of partners to support households at risk of homelessness	Housing Act (Wales) 2014 requires Local Authorities to prevent homelessness and ensure access to services to support households at risk of homelessness	Building on best practice to procure early intervention services that provide robust support to households at risk of homelessness e.g. debt advice, Mediation, support to Landlords, etc. Work is ongoing to develop a pilot project and start a procurement exercise (June 2021). The Early Intervention and Prevention project was awarded April 2022, the provider has been through a recruitment exercise and due to begin from 9th September (Aug 2022). My Home Denbighshire project established as a		Dec-22	Rhys Thomas Ann Lloyd

Tudalen 60				<p>consortium of Shelter Cymru, Clwyd Alyn, and Warm Wales, to date 80+ referrals have been received, work now in progress to interrogate performance data (Feb 2023). Project fully operational 167 referrals to date, 2nd tranche of homelessness awareness training being delivered to LA's and third sector, looking to expand to private sector eg. bus drivers, pharmacies, qtr 4 - 90% prevention rate (June 2023). The project is continuing to look at ways to strengthen the awareness of the services e.g. social media platforms, marketing materials. The project is creating links within communities by doing walk and talk sessions, drop in's and linking with established partner agencies such as the iCan Hub (Sept 2023).</p>			
------------	--	--	--	--	--	--	--

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Tudalen 61</p> <p>Preventing & ending Homelessness in Denbighshire</p>	<p>4.03</p>	<p>Develop a homelessness hub with access to wrap-around services through multi-disciplinary interventions for those experiencing homelessness</p>	<p>Welsh Government Phase 3 Plan to end homelessness</p>	<p>Recruit a multi-disciplinary team to provide wrap-around services to those households experiencing homelessness. To identify and develop an appropriate hub with emergency accommodation on site in which to deliver the multi- disciplinary support. Multi- disciplinary team is now fully in place, the provision of a hub is very much reliant on 4.04, however the team are developing ideas on carrying out support across several community-based settings to introduce more inclusive wrap around services. The team Critical Time Intervention Support Workers have been relocated from Housing First into Homelessness Prevention with a new senior support position to lead on the CTI intensive time limited support package. The team now deliver over and above statutory work: Social Work led support; Counselling; Critical Time Interventions; and Substance Misuse / Mental Health services (Feb 2022). Most vacancies now filled including additional CTI practitioners 2 of which are to target complex cases within prevention (Feb 23). Team structure continues to develop - the need for occupational therapy has led to the recruitment of a therapist - due to join mid-June, CTI workers are being trialed to work in the same manner as HSP's to level out and reduce caseloads across all support work. In line with the rapid rehousing plan, individual support worker move on targets have been set. (June 2023). An Occupational Therapist has been recruited and the HPT have</p>		<p>Dec-22</p>	<p>Rhys Thomas Ann Lloyd</p>
--	-------------	--	--	--	--	---------------	----------------------------------

Appendix A

				seen benefits from having access to this specialism within the team. The trial for CTI working in the same manner as HSP's has been positive to improve the customer journey and is ongoing. There have been leads created within HSP's e.g. Senior Substance Misuse HSP and a Mental Health HSP as these have been areas identified where targeted support is required (Sept 2023).			
Preventing & ending Homelessness in Denbighshire	4.04	Establish in-house emergency accommodation facilities for homeless citizens	Welsh Government Phase 3 Plan to end homelessness	Contract awarded for the conversion of the former care home in Brighton Road in Rhyl (Feb 2023). Technical Design for conversion works being developed by Principal Contractor in line with Design & Build contract prior to works starting on site, Technicality from the purchase have created delays in refurbishment work - (May 2023) Work is ongoing to identify further sites for developments (Sept 2023).		Dec-26	Rhys Thomas Ann Lloyd

Tudalen 62

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Tudalen 63</p> <p>Preventing & ending Homelessness in Denbighshire</p>	4.05	Develop a rapid rehousing model for citizens affected by homelessness with appropriate support	Welsh Government Phase 3 Plan to end homelessness	<p>Increase the amount of available accommodation by working with private landlords as well as social landlords to increase housing accommodation options including the Private Rented Sector. Wales wide scheme offering leases of between 5-20 years. The scheme has a 10-year programme of securing 80 leased properties up to 2027 followed by no further acquisitions but a managed portfolio of the 80 to 2032. (Feb 2022). 1 property going through the system to ensure all processes are correct, current indication that potential to bring 10+ properties in during year 1 against target of 4 (Aug 2022) Rapid Rehousing Plans were submitted in November 22 work has begun to develop operational plans and update activity data to inform high level plan for year 1 April 23 - March 24 (Feb 23). Rapid rehousing plan live from April 1st, section 7 resources plan now to be monitored for performance against plan, too early to give indications of progress (June 2023). The transition towards Rapid Rehousing is being considered in all aspects of delivery including MDT way of working, and all contract reviews are considered in line with Rapid Rehousing approach. As Rapid Rehousing requires a Corporate Approach, a Rapid Rehousing Delivery Group, with lead officers from across the council, will be driving the agenda forward (Sept 2023).</p>		Dec-26	Rhys Thomas Ann Lloyd

Appendix A

<p style="text-align: center;">Tudalen 64</p> <p>Preventing & ending Homelessness in Denbighshire</p>	4.06	Review services provided internally & externally through Housing Support Grant (HSG) to ensure a range of support is available	Welsh Government Phase 3 Plan to end homelessness	<p>Review support services provided through HSG to ensure that different levels of support are available for a variety of different needs. Work has started on this but will be phased over next 12 months (Feb 2021). All projects are within the review programme (Aug 2022). Strategic lead and commissioning jointly looking at the revision of support services in line with contract end and requirements for rapid rehousing, various contracts for renewal from Oct 23 - Mar 24 (Feb 23). The review process has begun and all support contracts have been mapped out, we are currently plotting the customer journey to establish what is required going forward opposed to what we currently have, current support contracts are in varying processes of extension to Oct 2024 in order to give enough time to ensure that the review is accurate and that any changes do not create increased numbers into homelessness (June 2023). The review of the contracts is ongoing to ensure we are reviewing all project holistically and mapping out what resource we currently have, and evidencing what we need for future demand and in line with Rapid Rehousing approach (Sept 2023).</p>		June-22	Rhys Thomas Ann Lloyd
--	------	--	---	--	--	---------	--------------------------------

Appendix A

Tudalen	Preventing & ending Homelessness in Denbighshire	4.07	Deliver workshops to secondary school aged children on homelessness and available support	To identify children at risk of homelessness at an early stage and ensure that support and guidance is available.	To deliver accredited & non- accredited workshops to young people within schools, colleges & youth centre. The Youth Service homelessness prevention team have delivered Information events to two Year 7 groups to 2 secondary schools providing them with key information on factors of homelessness, challenging ideas, and values of how they view homelessness as well as support services available. 34 young people identified as vulnerable and potentially at risk of becoming homeless by their school have completed Agored accreditations to enable them to build resilience and confidence to seek advice, as well as them being aware of self and support available to them with housing issues. (Nov 22). Youth Homelessness projects to be reviewed March 23 (Feb 23). Review with youth services qtr 2 (June 2023). Early Intervention Youth Workers continue to build links with the Homeless Prevention Team, and work within schools (Sept 2023).		Mar-26	Rhys Thomas Ann Lloyd
	Preventing & ending Homelessness in Denbighshire	4.08	Identify young people at risk of homelessness through training professionals working in their environment	To identify children at risk of homelessness at an early stage, through a range of environments, referring them for applicable support	Offer bespoke youth work interventions to young people who are referred to the service through schools, colleges, self or from other professional bodies/organisations (Police etc.) Work on these will commence when Covid-19 restrictions allow (Feb 2021). Youth Homelessness projects to be reviewed March 23 (Feb 2023). Youth Homelessness projects to be reviewed March 23 (Feb 2023). Review with youth services qtr 2 (June 2023). My Home Denbighshire are targeting schools and other services that support young people as part of their communication strategy to offer support of identifying the early signs of homelessness. Youth Services and My Home Denbighshire are building		Mar-26	Rhys Thomas Ann Lloyd

Appendix A

Tudalen 6				links to work closely together (Sept 2023).				
	Preventing & ending Homelessness in Denbighshire	4.09	Extend the Housing First project	Welsh Government Phase 3 Plan to end homelessness	To develop a plan on integrating Housing First into the Homelessness Support Pathway following the withdrawal of Welsh Government Trailblazer funding. Further guidance is being sought from Welsh Government regarding how they envisage Housing First being integrated into the new vision for Homelessness Support (Sept 2021). Trailblazer funding has now been extended to March 2023 for the current Conwy / Denbighshire model, WG are carrying out an evaluation of Housing First across 2022/23 to determine the delivery method for subsequent years. The current model has been extended across into Flintshire with all three counties being managed by a single operational Manager in DCC. Trail blazer extended to March 2024; FCC arrangements currently being negotiated (Feb 2023). All current arrangements are extended to March 2024 (Sept 2023).		Mar-22	Rhys Thomas Ann Lloyd
	Preventing & ending Homelessness in Denbighshire	4.10	Development of the Youth Service digital youth work to promote and engage young people in the issue of Youth Homelessness in Denbighshire.	Develop a greater understanding of homelessness, so that young people know when they can access support	Project developed and delivered across of range of school settings and community projects. Digital resources developed and provided to schools, partners and youth work support staff, with a range of online tools and activities available for young people and parents. (Sept 2021). Continuation of digital support and information to young people both within schools the community and as part of 1 to 1 youth work sessions. (Nov 2021). Continuation of digital support. Live Youth Forum event held (Update Aug 22). Young people engaged in digital Youth work through Digi Youth Clubs, workshops and projects engaging young people identified as having the		Mar-22	Rhys Thomas Liz Grieve

Tudalen 67				<p>key risk indicators for homelessness in confidence building and resilience, sessions raising awareness of homelessness in Denbighshire and what local support is available. (Nov 22) Continuation of projects including social media video to inform young people of support services, knowledge around homelessness and additional support from the youth service. (Feb 23). Interactive workshops have been delivered to 180 young people in 5 schools to give them a better understanding of ways to prevent homelessness. It also provides information about other support networks and how to ask for help. These workshops will continue throughout the year, across Denbighshire schools to highlight how Youth Services can support. Youth Homelessness team have delivered the resilience accredited courses to 12 young people within Year 7 at Christ The Word, Rhyl as part of the school's engagement programme. Homelessness Awareness Workshops have been delivered to 50 Year 6 pupils in 2 Primary Schools within Denbighshire. (May 2023).School holidays – no update (Sept 2023)</p>			
------------	--	--	--	--	--	--	--

Appendix A

<p style="text-align: center;">Preventing & ending Homelessness in Denbighshire</p> <p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Tudalen 68</p>	<p>4.11</p>	<p>Provide good quality, well managed temporary accommodation solutions during the homelessness assessment process</p>	<p>Homelessness applicants need good quality well-managed accommodation, for their well-being and health.</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Private Rented Sector pilot project is being embarked on with Conwy Council, which will provide temporary accommodation solutions. · Work with Community Housing and RSLs to increase the number of properties they provide to the Homelessness Prevention Team, across the County. <p>Update on PRS LSW 4.05, properties continue to be supplied through CH to homelessness (Aug 2022) 'PRS LSW - on target for the first 4 properties, a great deal of interest being shown by private Landlords, next year's target is 8 properties taking the total to 12(Feb 2023). Last year's target met, this year's target of 8 is well on its way with potential 7 to sign up, the Pathfinder with CCBC has now been disbanded and the grant award proportional to DCC has been transferred to us, this includes 7 properties (June 2023). Work is ongoing with Community Housing and RSLs to increase the number of properties within Denbighshire (Sept 2023).</p>		<p>Dec-26</p>	<p>Rhys Thomas Ann Lloyd</p>
---	-------------	--	---	---	--	---------------	--

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Tudalen 69</p> <p>Preventing & ending Homelessness in Denbighshire</p>	4.12	To provide bespoke youth work support to young people engaging with other DCC departments and partners.	To identify young people at risk of homelessness at an early stage and ensure that support and guidance is available.	<p>Youth work interventions to over 50 young people at risk of homelessness through 1:1 & small group sessions. The team have worked closely with Children’s Services, Working Denbighshire, Schools, Homeless prevention team and other agencies to engage and support young people with identified barriers. (Aug 2022) Continuation of bespoke work as well as supporting young people to access funding for education, access to banking services and careers help and support. Interventions have led to young people engaging in interviews, access to EMA and successful supported living placements. (Nov 22). Activity across the county continuing. (Feb 23). The team are currently working with 28 young people during this quarter who are at risk of becoming homeless or present themselves as homeless and require personal support. Many of these young people have complex needs and issues. Support includes liaising with internal & external services that will assist through accommodation and signposting them to the appropriate support services that can continue to help them. 3 Homelessness Awareness assemblies were delivered to 200 Year 12 &13 pupils in secondary schools throughout Denbighshire. 5 young people have been supported with moving from Temporary accommodation to supported accommodation to Bruton Park and Crescent Court. Support includes opening bank accounts and completing to claim for universal credit (UC) (May 2023). No update (Sept 2023)</p>		Mar-22	Rhys Thomas Liz Grieve
--	------	---	---	--	--	--------	---------------------------------

Appendix A

<p style="text-align: center;">Tudalen 70</p> <p>Homes & support for vulnerable people</p>	5.01	Three Extra Care facilities in development or completed by 2022	Corporate Priority for current Corporate Plan	<p>Awel Y Dyffryn is now almost at full capacity, and things are going well. Following the temporary stalling of plans for Corwen, work has recently begun again in earnest, with a working group meeting fortnightly. Llys Awelon, construction contract has been signed, estimated construction completion date is Feb 2024, some tenant engagement has been undertaken, regular stakeholder meetings taking place. Corwen work is progressing and BCU have been invited to the fortnightly meetings. Expression of Interest has been published with a closing date on 13/3 and a Council Briefing has been shared with the local members 20/2. Llys Awelon, monthly project team and bimonthly board meetings are being held and managed by Grwp Cynefin. Confirmation that application for additional funding via HCF has been approved in principle.</p> <p>Discussions ongoing with Learning Disabilities Team regarding possible proposals with the units funding. Site signboard has now been erected. (Feb 202 Llys Awelon now in building phase, Corwen have had interest from RSL's expression of interest to engagement event being published on sell2wales for RSL's to attend (Sept 2023).</p>		Dec-26	Elen Heaton Ann Lloyd
---	------	---	---	--	--	--------	--------------------------

Appendix A

Tudalen 71	<p>Homes & support for vulnerable people</p>	5.02	Investigate more 'own front door' schemes for vulnerable people	Over 100 vulnerable adults in Denbighshire would benefit from the enablement and support which comes from living in these schemes	Working with social landlords to include specialist units on new developments and adapt existing dwellings. 4 units coming forward on Plas Deva development in Meliden (Feb 2021). Update on Meliden – the 4 tenants have moved into their flats in summer 2022 (build delay). The support service has been commissioned. Initial feedback from the tenants has been very positive, in that they like having their own front door, along with the peer support from each other (and some paid support). The 4 flats in Awel y Dyffryn for people with a learning disability are also an own front door model, and we are exploring options with Grwp Cynefin for another block of 4 flats in the south of the county. As a model we are finding that it works well, including because there is less of an issue with compatibility than in traditional shared supported living (November 2022). Discussions ongoing with Grwp Cynefin re south of the county, pulling together options for a business case (Sept 2023)		Dec-26	Rhys Thomas Ann Lloyd
	<p>Homes & support for vulnerable people</p>	5.03	Investigate funding options including the SHG/ICF for the	Corporate priority of increasing Extra Care in Denbighshire	Following the temporary stalling of plans for Corwen, work has recently begun again in earnest, with a working group meeting fortnightly. Housing Strategy colleagues have been invited to the next working group to		Mar-23	Elen Heaton Ann Lloyd

Appendix A

		Corwen Extra Care Scheme		explore options for use of SHG/RIF (November 2022). Corwen work is progressing and BCU have been invited to the fortnightly project team meetings. Expression of Interest has been published with a closing date on 13/3 and a Council Briefing has been shared with the local members 20/2. (Feb 2023). Llys Awelon now in building phase, Corwen have had interest from RSL's expression of interest to engagement event being published on sell2wales for RSL's to attend (Sept 2023)			
Promoting & supporting communities Tudalen 72	6.01	Implement Tenant Engagement Strategy	It is vital for Denbighshire Housing to work closely with our tenants and households, so we understand their needs and aspirations. Feedback and co-production will influence our community investment, service development and plans. This is particularly vital due to the impact of Covid-19 on our communities.	The Bi-annual survey of all Denbighshire Housing households has been completed. Detailed analysis is underway. The feedback will be reviewed and will help inform next steps and input into the development of an engagement plan for 2021/22. (June 2021). An action plan to respond to the survey is now in place which includes actions to increase engagement. This has been shared with the Tenants Federation. Support has been put in place to support tenants' groups to resume their activity post Covid. (Aug 2021). A plan is being developed to engage with council tenants during 2023/24. This will include the STAR Survey 2023, a series of Summer Roadshows and a mini consultation on Rent Setting (May 2023). The Engagement Plan for 23/24 is in progress and includes actions for events at Meliden and Rhyl and to work with tenants on Rent Setting Policy (Sept 2023)		Dec-26	Rhys Thomas Liz Grieve

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Tudalen 73</p> <p>Promoting & supporting communities</p>	6.02	Review SARTH	<p>The regional Allocations Policy has been in operation since 2017 in Denbighshire. It is vital to ensure that the policy remains fit for purpose and the regional partners have agreed to review the policy.</p>	<p>The regional group are monitoring developments since Covid-19 and the potential need for a new approach to the Allocations Policy. Further updates are expected from WG regarding Allocations Policy considering their Rapid Rehousing proposal. The SARTH review findings did not suggest any major structural changes however there are actions which will be discussed with all SARTH partners in Q3 (Aug 2021). The regional group are looking at the higher-level arrangements and monitoring WG guidance on Allocations Policy. The group have offered to pilot any new approach to this with WG and a workshop has been arranged for March 2022. Actions from the review to improve the operational service are underway. (February 2022). Work is ongoing to develop a joint working approach with WG and the SARTH partners around a new Allocations Policy Framework. Progress is slow due to a variety of pressures and priorities within WG. A meeting held in early February emphasised the commitment of all to work together on this, but a formal review of guidance is required prior to any significant policy changes (Feb 2023). This is ongoing as we are awaiting a further announcement from WG in October. We are working with RSL's in the county to ensure we jointly benefit from activity to make best use of social housing stock and to share good practice (Sept 2023)</p>		Mar-22	<p>Rhys Thomas Liz Grieve</p>

Appendix A

Promoting & supporting communities	6.03	Develop a 5-year rent policy	In 2020, Welsh Government introduced a 5-year Rent Policy which gives certainty for the HRA but also adds additional requirements to ensure the Council considers affordability and value for money when applying the annual rent increase for council homes.	The Cabinet decision on the Rent Increase in 2021 included assessments of Value for Money, Efficiencies and Affordability as part of the annual Council Housing stock business plan and rent increase process. (June 2021)		Apr-21	Rhys Thomas Liz Grieve
Promoting & supporting communities	6.04	Work with police, registered social landlords & other partners on focused neighbourhood management in West Rhyl	Complementing the extensive regeneration work which has been carried out in the area with the removal poor quality accommodation by supporting the community.	Multi agency/service group being relaunched in Oct 2017, new terms of reference and chaired by Emlyn Jones (June 2021). Public Protection are attending in a 'partnership' role. i.e. there may be some issues in HMO's that crop up that Public Protection need to or can deal with (Sept 23).		Dec-26	Rhys Thomas Emlyn Jones
Promoting & supporting communities	6.05	Bring first point of contact for SARTH in-house	To better integrate the approach with Denbighshire response and create efficiencies in the process by doing so.	Project in place and new arrangements due to go live on schedule on 1st April 2023. Further benefits of the new approach have been identified and will be maximised going forwards. (Feb 2023). This is now complete and business as usual. Further service development to follow. (Sept 2023)		Mar-23	Rhys Thomas Liz Grieve

Tudalen 7

Adroddiad i'r	Pwyllgor Craffu Perfformiad
Dyddiad y Cyfarfod	28 Medi 2023
Pennaeth Gwasanaeth	Lisa Jones, Pennaeth dros dro y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd
Awdur yr Adroddiad	Rhian Evans, Cyd-lynydd Craffu
Teitl	Rhaglen Waith Craffu

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

- 1.1 Mae'r adroddiad yn gofyn i'r Pwyllgor Craffu Perfformiad adolygu ei raglen gwaith i'r dyfodol drafft (gweler Atodiad 1). Wrth ei hadolygu gofynnir i'r Pwyllgor adlewyrchu ar sut y gall Craffu gefnogi'r gwaith o gyflawni Cynllun Corfforaethol y Cyngor a'i nod o ddod yn Ddi-Garbon Net ac yn Ecolegol Bositif erbyn 2030, tra ar yr un pryd flaenoriaethu materion sydd yn nhŷb y Pwyllgor yn bwysig craffu arnynt.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

- 2.1. Gofyn i'r Pwyllgor adolygu a chytuno ar ei raglen gwaith i'r dyfodol, a rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i aelodau ar faterion perthnasol.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Pwyllgor yn:

- 3.1 ystyried yr wybodaeth a ddarparwyd ac yn cymeradwyo, diwygio neu'n newid ei raglen gwaith i'r dyfodol fel y gwêl yn briodol; ac
- 3.2 yn penderfynu os oes unrhyw prif bwyntiau neu themau o'r cyfarfod hwn y dymuna dynnu sylw atynt trwy'r wasg a/neu'r cyfryngau cymdeithasol.

4. Manylion yr adroddiad

- 4.1 Mae Adran 7 Cyfansoddiad Cyngor Sir Ddinbych yn nodi cylch gorchwyl, swyddogaethau ac aelodaeth pob Pwyllgor Craffu, yn ogystal â rheolau gweithdrefnau a trafodaethau.
- 4.2 Mae'r Cyfansoddiad yn amodi bod yn rhaid i bwyllgorau craffu'r Cyngor osod, ac adolygu'n rheolaidd, rhaglen ar gyfer eu gwaith i'r dyfodol. Trwy adolygu a blaenoriaethu materion, gall aelodau sicrhau bod y rhaglen waith yn cyflwyno agenda a arweinir gan yr aelodau.
- 4.3 Arfer sydd wedi'i fabwysiadu yn Sir Ddinbych ers nifer o flynyddoedd yw bod pwyllgorau craffu'n cyfyngu ar nifer yr adroddiadau a ystyrir mewn unrhyw gyfarfod i uchafswm o bedwar, yn ogystal ag adroddiad rhaglen waith y Pwyllgor ei hun. Nod y dull hwn yw hwyluso trafodaeth fanwl ac effeithiol ar bob pwnc.
- 4.4 Yn y blynyddoedd diweddar mae Llywodraeth Cymru (LIC) ac Archwilio Cymru (AC) wedi tynnu sylw at yr angen i gryfhau rôl craffu ar draws llywodraeth leol a gwasanaethau cyhoeddus yng Nghymru, gan gynnwys defnyddio craffu fel modd o ymgysylltu â phreswylwyr a defnyddwyr gwasanaeth. O hyn allan, disgwylir i graffu ymgysylltu'n well ac yn amlach â'r cyhoedd gyda bwriad i sicrhau penderfyniadau gwell a fydd yn y pen draw yn arwain at well canlyniadau i ddinasyddion. Bydd Archwilio Cymru yn mesur effeithiolrwydd craffu wrth gyflawni'r disgwyliadau hyn.
- 4.5 Gan ystyried y weledigaeth genedlaethol ar gyfer craffu a chanolbwyntio ar yr un pryd ar flaenoriaethau lleol, gwnaeth y Grŵp Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Craffu (GCIGC) argymhell y dylai pwyllgorau craffu'r Cyngor, wrth benderfynu ar eu rhaglenni gwaith, ganolbwyntio ar y meysydd allweddol canlynol:
- arbedion ar y gyllideb;
 - cyflawni Themau y Cynllun Corfforaethol (gyda phwyslais arbennig ar y modd o'u cyflawni yn ystod cyfnod o galedi ariannol);

- unrhyw eitemau eraill a gytunwyd gan y Pwyllgor Craffu (neu'r GCIGC) fel blaenoriaeth uchel (yn seiliedig ar y meini prawf profion PAPER - gweler ochr gefn y 'Ffurflen Cynnig gan Aelodau' yn Atodiad 2);
- Materion brys, na ragwelwyd neu flaenoriaeth uchel; a
- Cefnogi gwaith adfer parhaol y Cyngor mewn perthynas ag effeithiau'r argyfwng COVID-19 ar wasanaethau'r Cyngor, yr economi leol a chymunedau'r sir

4.6 Ffurflenni Cynnig ar gyfer Craffu

Fel y crybwyllwyd ym mharagraff 4.2 uchod, mae Cyfansoddiad y Cyngor yn gofyn i bwyllgorau craffu baratoi ac adolygu rhaglen ar gyfer eu gwaith i'r dyfodol. Er mwyn cynorthwyo'r broses o flaenoriaethu adroddiadau, os yw swyddogion o'r farn fod pwnc yn haeddu amser i gael ei drafod ar raglen fusnes Craffu, mae'n rhaid iddynt wneud cais ffurfiol i'r GCIGC i Graffu ystyried derbyn adroddiad ar y pwnc hwnnw. Gwneir hyn trwy gyflwyno 'ffurflen gynnig' sy'n egluro pwrpas, pwysigrwydd a chanlyniadau posibl craffu ar y pynciau a awgrymir.

- 4.7 Er mwyn gwneud gwell defnydd o amser craffu drwy ganolbwyntio adnoddau pwyllgorau i archwilio testunau'n fanwl, gan ychwanegu gwerth drwy'r broses o wneud penderfyniadau a sicrhau gwell canlyniadau ar gyfer preswylwyr, penderfynodd y GCIGC y dylai'r aelodau, yn ogystal â swyddogion, lenwi 'ffurflenni cynnig ar gyfer craffu' yn amlinellu pam eu bod yn credu y byddai'r testun yn elwa o fewnbwn craffu. Mae copi o'r 'ffurflen gynnig gan aelod' i'w gweld yn Atodiad 2. Mae ochr gefn y ffurflen hon yn cynnwys siart lif sy'n rhestru'r cwestiynau y dylai aelodau eu hystyried wrth baratoi i gynnig eitem ar gyfer craffu, ac y dylai pwyllgorau eu gofyn wrth benderfynu ar addasrwydd testun i'w gynnwys ar y rhaglen gwaith i'r dyfodol craffu. Os, ar ôl cwblhau'r broses hon, y penderfynir nad yw'r testun yn addas i'w archwilio'n ffurfiol gan bwyllgor craffu, yna gellir ystyried dulliau eraill o rannu'r wybodaeth neu archwilio'r mater e.e. darparu 'adroddiad gwybodaeth', neu os yw'r mater yn un o natur leol gellir ei archwilio gan y Grŵp Ardal Aelodau (GAA) perthnasol. Ni fydd unrhyw eitemau'n cael eu cynnwys ar raglen gwaith i'r dyfodol heb lenwi 'ffurflen gynnig ar gyfer craffu' a derbyn cymeradwyaeth i'w gynnwys ar y

rhaglen gan y GCIGC. Mae cymorth ar gael i lenwi'r ffurflenni gan y Cydlynnydd Craffu.

Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Cabinet

- 4.8 Wrth benderfynu ar eu rhaglen gwaith i'r dyfodol mae'n ddefnyddiol i'r pwyllgorau craffu ystyried amserlen rhaglen waith y Cabinet. At y diben hwn, mae copi o rhaglen gwaith i'r dyfodol y Cabinet ynghlwm yn Atodiad 3.

Datblygiad Penderfyniadau'r Pwyllgor

- 4.9 Yn Atodiad 4 o'r adroddiad hwn mae tabl yn crynhoi penderfyniadau diweddar y Pwyllgor ac yn cynghori'r aelodau ar ddatblygiadau yn sgîl y penderfyniadau.

5. Grŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Craffu

- 5.1 Dan drefniadau craffu'r Cyngor mae'r Grŵp Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Craffu (GCIGC) yn gweithredu fel pwyllgor cydlynu. Cyfarfu'r Grŵp ar 25 Gorffennaf 2023. Ni chyfeirwyd unrhyw bynciau at sylw'r Pwyllgor hwn yn y cyfarfod hwnnw. Cynhelir cyfarfod nesaf y Grŵp ar 3 Hydref 2023.

6. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Cynllun Corfforaethol 2022 i 2027: Y Sir Ddinbych a Garem?

- 6.1. Bydd craffu effeithiol yn gymorth i'r Cyngor gyflawni ei Gynllun Corfforaethol yn unol ag anghenion cymunedau a dymuniadau trigolion. Bydd datblygu ac adolygu rhaglen waith gydlynol yn barhaus yn cynorthwyo'r Cyngor i ddarparu ei themau corfforaethol, i wella canlyniadau i breswylwyr tra hefyd yn dygymod â phwysau ar adnoddau ac ar y gyllideb.
- 6.2. Er bydd y penderfyniad ar flaenraglen waith y Pwyllgor ei hun yn gyfraniad niwtral tuag at nod y Cyngor o ddod yn Ddi-Garbon Net ac yn Ecolegol Bositif erbyn 2030, gall y Pwyllgor, trwy graffu'n effeithol ar yr holl faterion a ystyrir ganddo gefnogi'r gwaith o gyflawni'r uchelgais hwn.

7. Beth fydd y gost a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

7.1. Mae'n bosib y bydd yn rhaid i wasanaethau neilltuo amser swyddog i gynorthwyo'r Pwyllgor gyda'r eitemau a nodwyd yn y rhaglen waith a chydag unrhyw gamau gweithredu yn dilyn ystyried yr eitemau hynny.

8. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Les?

8.1. Nid oes Asesiad o Effaith ar Les wedi ei wneud mewn perthynas â phwrpas neu gynnwys yr adroddiad hwn. Ond bydd y Pwyllgor Craffu, drwy ei waith yn archwilio darpariaeth gwasanaethau, polisïau, gweithdrefnau ac argymhellion, yn ystyried eu heffaith neu eu heffaith posib ar yr egwyddor o ddatblygu cynaliadwy a'r amcanion o ran lles a nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

9. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gyda Chraffu ac eraill?

9.1. Does dim angen cynnal ymgynghoriad ar yr adroddiad hwn. Fodd bynnag, mae'r adroddiad ei hun a'r ystyriaeth a roir gan y Pwyllgor i'w raglen waith ar gyfer y dyfodol yn gyfystyr ag ymgynghoriad gyda'r Pwyllgor o ran ei raglen waith.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1. Nid oes risg wedi ei ganfod o ran y Pwyllgor yn ystyried ei raglen waith. Fodd bynnag, drwy adolygu ei raglen gwaith i'r dyfodol yn rheolaidd, gall y Pwyllgor sicrhau y rhoddir ystyriaeth ac yr archwilir meysydd risg pan eu bod yn cael eu nodi, a gwneir argymhellion gyda'r bwriad o fynd i'r afael â'r risgiau hynny.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

11.1. Adran 21 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000.

11.2. Mae Adran 7.11 Cyfansoddiad y Cyngor yn datgan y bydd pwyllgorau craffu ac/neu'r Grŵp Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Craffu yn gyfrifol am osod eu

rhaglenni gwaith eu hunain, gan ystyried dymuniadau Aelodau o'r Pwyllgor nad ydynt yn aelodau o'r grŵp gwleidyddol mwyaf ar y Cyngor.

Note: Any items entered in italics have not been approved for inclusion at the meeting shown by the Committee. Such reports are listed here for information, pending formal approval.

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)	Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
30 November	Cllr. Julie Matthews	1. Corporate Risk Register: September 2023 Review	To seek the Committee to review the risks facing the Council and the Council's risk appetite statement.	Determination of whether the Committee is satisfied with risk management within the Council and is assured that all identified risks are appropriately managed.	<i>Iolo McGregor/Nicola Kneale/Heidi Barton-Price</i>	<i>January 2023</i>
	Cllr. Gwyneth Ellis	2. Council Performance Self-Assessment Update (July – Sept) (Note: appendix not available until 23 November)	To present an update on the Council's performance against its functions, including Corporate Plan and Strategic Equality objectives	Identification of areas for improvement and potential future scrutiny	Emma Horan/Nicola Kneale	November 2022
	Leader	3. Economic & Business Development (TBC)	To: (i) consult with the Committee on the draft new Denbighshire Economic & Community Ambition Strategy for 2024 onwards; (ii) detail how the current and proposed new Strategy dovetail with the work of the North Wales Economic Ambition Board, Welsh & UK Governments and other economic development partners	Formulation of recommendations in relation to the new Strategy that will help secure the delivery, in partnership with all stakeholders, of a more prosperous Denbighshire that provides employment and business opportunities for residents to improve the quality of lives and support thriving, cohesive communities	Emlyn Jones/Tony Ward/Gareth Roberts	By SCVCG November 2022

Tudalen 81

Tudalen 82

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)	Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
			(iii) to support the delivery of a thriving economy in Denbighshire; and outline the work being undertaken to mitigate against the potential outcomes identified in Risk 36 of the Council's Corporate Risk Register			
25 January 2024	Cllr. Emrys Wynne	1. Library Service Standards 2022-23	To consider the results of the WG's annual evaluation of the Council's Library Service and receive information on how the Service has progressed and adapted its service provision during the year	Identification of any slippages in performance in order to formulate recommendations to redress the situation and ensure that the Service delivers the Council's Corporate Plan and its corporate themes in relation to a learning & growing; healthier, happy and caring; better connected; fairer, safer and more equal Denbighshire; a Denbighshire of vibrant culture and thriving Welsh language as well as a well-run and high performing Council.	Liz Grieve/Bethan Hughes	March 2023
	Cllr. Gill German	2. Ensuring Engagement in Education [Education]	To examine the work being undertaken to promote attendance and engagement in education, as well as the actions taken/sanctions applied where pupils are not engaging	Ensuring that all possible steps are being taken to monitor pupils' engagement with education, to provide appropriate encouragement and support for vulnerable and hard to reach pupils to	<i>Geraint Davies/Wayne Wheatley</i>	<i>By SCVCG April 2023</i>

Tudalen 83

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)	Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
				re-engage with their education and to help them understand the long-term implications of not engaging.		
	Cllr. Barry Mellor	3. Denbighshire's Revised Draft Climate & Ecological Change Strategy 2021/22 – 2029/30	To present the Committee with: (i) the findings and conclusions of the consultation exercise undertaken to revise the Strategy; and (ii) the revised draft Strategy for detailed scrutiny	(i) Pre-decision scrutiny of the revised draft Strategy with a view to seeking Scrutiny's support for its adoption and implementation; and (ii) For Scrutiny to determine whether it wishes to monitor its delivery going forward with a view to supporting the Council to deliver its net carbon zero ambition by 2030	Nicola Kneale/Helen Vaughan-Evans	June 2023
(Possibly invite a representative from Openreach?)	Cllr. Emrys Wynne	4. Internet Connectivity in Denbighshire	To consider the progress made to date, and future plans, for increasing and improving/upgrading internet connectivity for all areas of the county (including the latest position in relation to Fibre Community Partnerships and the UK Government's Project Gigabit roll out along with any other potential support/voucher packages that may be available for businesses and residents to access)	Support accessibility for all businesses and residents in the county to fibre broadband speeds that meet their individual needs, that will in turn support the delivery of the Council's corporate themes of a 'better connected Denbighshire', 'a prosperous' county that is 'fairer, safe and more equal' as well as a learning and growing county.	Liz Grieve/Barry Eaton/Cath Taylor/Fran Williams/Philip Burrows	June 2023
7 March	Cllr. Gill German	1. 2018 Estyn Inspection Recommendations [Education]	To detail in full the work undertaken to fully address the recommendations made in the 2018 Estyn Inspection report of the education services provided	Ensuring that all of the regulators recommendations have been complied with and regularly monitored with a view to delivering a learning	Geraint Davies	By SCVCG April 2023

Tudalen 84

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)	Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
			by Denbighshire County Council, including how the measures taken to address the recommendations were received and monitored.	and growing Denbighshire that is fairer, safe and more equal to all pupils		
	Cllr. Gill German	2. Elective Home Education [Education]	To examine the Authority's policies and procedures in relation to supporting and monitoring the delivery of Elective Home Education	Ensuring that the Council meets its statutory responsibilities with regards to pupils who elect to be educated at home, whilst also ensuring they are appropriately supported and safeguarded.	<i>Geraint Davies/Joe Earl</i>	<i>By SCVCG April 2023</i>
18 April	Cllr. Julie Matthews	1. Corporate Risk Register: February 2024 Review	To seek the Committee to review the risks facing the Council and the Council's risk appetite statement.	Determination of whether the Committee is satisfied with risk management within the Council and is assured that all identified risks are appropriately managed.	<i>Iolo McGregor/Nicola Kneale/Heidi Barton-Price</i>	<i>February 2023</i>
6 June	Cllr. Elen Heaton	1. Cefndy Performance Report 2023/24	To consider Cefndy's annual performance report for the 2023/24 financial year, including the delivery of its financial, business and social well-being objectives	To ensure the future financial and business sustainability of Cefndy in order that it effectively supports the delivery of the Council's corporate themes of learning and growing; healthier and happier, caring; and prosperous Denbighshire	Ann Lloyd/Nick Bowles	January 2023
	Cllr. Gwyneth Ellis	2. Council Performance Self-Assessment Update (Q4 & Annual)	To present an update on the Council's performance against its functions, including Corporate Plan and Strategic Equality objectives	Identification of areas for improvement and potential future scrutiny	Emma Horan/Nicola Kneale	June 2023
	Cllr. Julie Matthews	3. Recruitment, Retention & Workforce Planning	To provide details of:	Identification of potential future workforce pressure areas and the formulation of	Gary Williams/Louise Dougal	<i>July 2023</i>

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)	Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
			(i) the work underway to recruit, develop, support and retain staff (ii) interventions put in place to support and strengthen recruitment, retention & workforce planning across the Council; and (iii) identification of any hard to recruit services/positions across the authority and interim measures taken to alleviate the pressures caused within those services (Heads of Service for those services to be invited to attend to discuss the impact of staffing pressures on operational service delivery)	recommendations with a view to alleviating those pressures and secure the Council's ability to sustainably deliver its services in future		
18 July	Cllrs. Gill German & Elen Heaton	1. Draft Director of Social Services Annual Report 2023/24	To scrutinise the content of the draft annual report to ensure it provides a fair and clear evaluation of performance and clearly articulates future plans	Identification of any specific performance issues which require further scrutiny by the committee in future	Nicola Stubbins/Ann Lloyd/Rhiain Morelle/David Soley	June 2023
26 September	Cllr. Gill German	1. Curriculum for Wales [Education] (School staff to be invited to attend)	To detail the progress made in relation to implementing and embedding the new Curriculum for Wales: (i) in primary schools and in year 7 and 8 in secondary schools – what worked well, areas for improvement and lessons learnt by all stakeholders during the initial implementation phase; and	Assurances that all educational establishments and staff are fully equipped and trained to deliver the new curriculum, identification of any gaps or risks associated with the provision and solutions to address them, with a view to ensuring that children and young people in Denbighshire	Geraint Davies/James Brown/GwE	July 2023

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)	Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
			(ii) provide an evaluation of the implementation process across all key stages, the Curriculum’s impact on staff recruitment and retention, along with feedback from headteachers, teachers and school-based staff on their experiences of the implementation process and the advantages and/or disadvantages of the new Curriculum for learners.	realise their full potential in line with the Council’s Corporate Plan		
	Cllr. Gill German	2. Additional Learning Needs (ALN) Transformation (School staff to be invited to attend) [Education]	To analyse: (i) the effectiveness of the funding provided to schools to meet the Act’s requirements; (ii) progress made in recruiting and supporting Educational Psychologists; (iii) school-based educational practitioners’ feedback on the resources and support provided to schools with a view to meeting the Act’s additional requirements; and (iv) staff recruitment and retention matters relating to the implementation of the Act’s requirements.”	To reduce the risk of the Authority not complying with any of the requirements of the Act and to ensure that every pupil and student in the County is given the required support and opportunities to realise their full potential whilst ensuring that school-based staff are adequately supported and equipped to deliver the required support.	Geraint Davies/Ruth Thackray/Joseph Earl	July 2023
	Cllr. Gill German & Cllr. Emrys Wynne [Education]	3. Delivery of the Welsh in Education Strategic Plan (WESP) in the County’s Schools	To report on the progress made to date in delivering the WESP in all of the county’s schools in line with the Welsh Government’s vision for Welsh language provision	To ensure that all schools are appropriately resourced and supported to achieve their statutory targets in relation to the delivery of Welsh-medium provision whilst also supporting all	Geraint Davies/Marc Lloyd Jones/James Curran/Carwyn Edwards	September 2023

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)	Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
				pupils to realise their full potential		
28 November						

Future Issues

Item (description / title)	Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
<p><i>Learner Travel Measure (Wales)</i></p> <p>[Education]</p> <p>TBC – once outcome of WG Review available (review autumn 2023 & report considered by CET)</p>	<p><i>To outline the conclusions of the recent Welsh Government consultation on the Measure and its implications for Denbighshire schools and pupils</i></p>	<p><i>Identification of potential changes to the Council’s learner travel policy and any associated costs and budget implications</i></p>	<p><i>Geraint Davies/Ian Land</i></p>	<p><i>January 2021 (rescheduled Sept 2022 & Jan & May 2023)</i></p>
<p>Denbigh Health and Social Care and the Rebalancing of Social Care Agenda <i>(now widened was Dolwen Residential Care Home (now to be considered as part of the future vision for health and social care services in the Denbigh area)</i></p> <p><i>Sometime during 2024/25 (tbc)</i></p>	<p>To review the future provision of services at Dolwen to meet the growing demand and complexity of need, whilst supporting people to live in a home that meets their needs and allows them to live an independent and resilient life.</p>	<p><i>Pre-decision scrutiny of the task and finish group’s findings and the formulation of recommendations for presentation to Cabinet with respect of the future provision of services at Dolwen with a view to ensuring that everyone is supported to live in homes that meet their needs and are able to live independent and resilient lives</i></p>	<p><i>Task and Finish Group/Ann Lloyd/Katie Newe</i></p>	<p><i>July 2018 (delayed due to COVID-19)</i></p>
<p>Post 16 provision at Rhyl College (suggested for scrutiny during service challenge)</p> <p>Date tbc following the easing of COVID-19 restrictions</p>	<p><i>To examine the post 16 provision at Rhyl College</i></p>	<p><i>The development of an effective working relationship between the College and the Council to secure the delivery of courses required to support the delivery of the North Wales Growth Deal and improve the future prospects of the area’s students</i></p>	<p>Rhyl College (and invite Geraint Davies & John Evans – post 16 officer from DCC)</p>	<p><i>By SCVCG July 2020</i></p>

Tudalen 88

Information/Consultation Reports

Date	Item (description / title)	Purpose of report	Author	Date Entered
<p>September 2023 & March 2024 [Information]</p>	<p>Council Performance Self-Assessment Update Q1 & Q3</p>	<p>To present an update on the Council's performance against its functions, including Corporate Plan and Strategic Equality objectives</p>	<p>Emma Horan/Nicola Kneale</p>	<p>September 2023</p>
<p>Feb/May/Sept/November each year [Information]</p>	<p>Quarterly 'Your Voice' complaints performance to include social services complaints</p>	<p>To scrutinise Services' performance in complying with the Council's complaints and identify areas of poor performance with a view to the development of recommendations to address weaknesses. The report to include:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) a comprehensive explanation on why targets have not been met when dealing with specific complaints, reasons for non-compliance, and measures taken to rectify the failures and to ensure that future complaints will be dealt with within the specified timeframe; (ii) how services encourage feedback and use it to redesign or change the way they deliver services; and (iii) details of complaints which have been upheld or partially upheld and the lessons learnt from them. <p>Report to include example(s) of complaints and compliment(s) received.</p> <p><i>Consideration of the information provided will assist the Committee to determine whether any issues merit detailed scrutiny</i></p>	<p>Kevin Roberts/Ann Lloyd</p>	<p>September 2023</p>
<p>Information Report (March 2024)</p>	<p>Management of the Council's Housing Stock</p>	<p>To review the effectiveness of practices in place to manage the Council's Housing stock, incl. dealing with complaints, reports of mould & condensation, provision of personal advice and support to tenants including those who reside in older persons schemes, the new</p>	<p>Liz Grieve/Geoff Davies</p>	<p>March 2023</p>

		working model for Housing Officers and the development of new ways of working with residents from the lessons learnt through COVID-19		
--	--	---	--	--

Note for officers – Committee Report Deadlines

Meeting	Deadline	Meeting	Deadline	Meeting	Deadline
30 November	16 November	25 January 2024	11 January	7 March	22 February

Performance Scrutiny Work Programme.doc

Updated 18/09/2023 RhE

Tudalen 90

Ffurflen Gynnig ar gyfer Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol Craffu	
ENW'R PWYLLGOR CRAFFU	
AMSERLEN I'W HYSTYRIED	
TESTUN	
Beth sydd angen ei graffu arno (a pham)?	
Ydi'r mater yn un o bwys i drigolion/busnesau lleol?	YDI/NAC YDI
Ydi craffu yn gallu dylanwadu ar bethau a'u newid? (Os 'ydi' nodwch sut rydych chi'n meddwl y gall craffu ddylanwadu neu newid pethau)	YDI/NAC YDI
Ydi'r mater yn ymwneud â gwasanaeth neu faes sy'n tanberfformio?	YDI/NAC YDI
Ydi'r mater yn effeithio ar nifer fawr o drigolion neu ardal fawr o'r Sir? (Os 'ydi', rhowch syniad o faint y grŵp neu'r ardal yr effeithir arni)	YDI/NAC YDI
Ydi'r mater yn gysylltiedig â themau corfforaethol y Cyngor? (Os 'ydi' nodwch pa thema(u))	YDI/NAC YDI
Hyd y gwyddoch, oes yna rywun arall yn edrych ar y mater hwn? (Os 'oes', nodwch pwy sy'n edrych arno)	OES/NAC OES
Os derbynnir y testun ar gyfer craffu, pwy fyddai arnoch chi eisiau eu gwahodd e.e. Aelod Arweiniol, swyddogion, arbenigwyr allanol, defnyddwyr y gwasanaeth?	
Enw'r Cynghorydd/Aelod Cyfetholedig	
Dyddiad	

Ystyried addasrwydd pwnc ar gyfer craffu

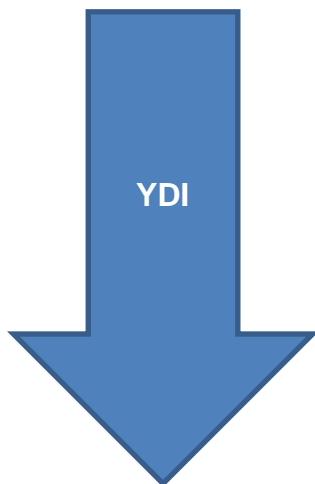
Ffurflen Gynnig / Cais a dderbyniwyd

(dylid rhoi ystyriaeth ofalus i'r rhesymau dros wneud cais)

Ydi o'n bodloni'r gofynion canlynol?

- **Diddordeb Cyhoeddus** – ydi'r mater o bwys i drigolion?
- **Effaith**– fedr craffu yn gael effaith ar bethau a'u newid?
- **Perfformiad** – ydi o'n wasanaeth neu faes sy'n tanberfformio?
- **Graddfa** – ydi o'n effeithio ar nifer o drigolion neu ardal ddaearyddol fawr?
- **Ailadrodd** – ydi'r mater yn destun craffu/ymchwiliad gan berson neu gorff arall?

Dim gweithredu pellach gan y Pwyllgor Craffu. Gellir ei gyfeirio at gorff arall neu ofyn am adroddiad er gwybodaeth.

- Penderfynu ar y canlyniadau a ddymunir
- Penderfynu ar gwmpas a swmp y gwaith craffu sydd ei angen a'r dull mwyaf priodol o graffu (h.y. adroddiad pwyllgor, ymchwiliad grŵp tasg a gorffen neu aelod cyswllt ac ati)
- Os penderfynir sefydlu grŵp tasg a gorffen, dylid penderfynu ar amserlen yr ymchwiliad, pwy fydd yn rhan o'r ymchwiliad, beth yw'r gofynion ymchwilio, a oes angen cyngor arbenigol a thystion, a beth yw'r trefniadau adrodd ac ati.

Cabinet Forward Work Plan

Meeting	Item (description / title)		Purpose of report	Cabinet Decision required (yes/no)	Author – Lead member and contact officer
24 October	1	North East Wales Archive project	To provide Cabinet with an update, to review the options appraisal and seek authorisation to submit a National Lottery Heritage Fund grant application, noting the required match funding contribution if successful	Yes	Cllr Emrys Wynne Lead Officer – Liz Grieve Report Author – Craig Berry / Sian Price
	2	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Cllr Gwyneth Ellis Lead Officer/Report Author Head of Finance and Audit
	3	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Lead Officer – Scrutiny Coordinator
21 November	1	Care Home Fee Setting 2024/25	To brief Cabinet on the outcome of the Regional 2024/25 Care Home Fee Setting process and seek approval for Denbighshire's response to its recommendation	Yes	Cllr Elen Heaton Lead Officer / Report Author – Nicola Stubbins / David Soley

Cabinet Forward Work Plan

Meeting	Item (description / title)		Purpose of report	Cabinet Decision required (yes/no)	Author – Lead member and contact officer
	2	Gypsy and Traveller Accommodation Assessment (GTAA)	To seek approval for re-submission of the draft amended GTAA to the Welsh Government	Yes	Cllr Win Mullen-James Lead Officer – Tony Ward Report Author – Angela Loftus / Kimberley Mason
	3	Council Performance Self-Assessment Update – July to September	To present an update on the council's performance against its functions, including Corporate Plan and Strategic Equality objectives	Tbc	Cllr Gwyneth Ellis Lead Officer – Nicola Kneale Report Author – Emma Horan
	4	Re-tendering of Supported Living Contracts	To request Cabinet approval for DCC to commence the re-tendering of supported living contracts	Yes	Cllr Elen Heaton Lead Officer – Ann Lloyd Report Author – Charlotte Jones / Liana Duffy
	5	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Cllr Gwyneth Ellis Lead Officer/Report Author Head of Finance and Audit
	6	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Lead Officer – Scrutiny Coordinators
19 December	1	North Wales Construction Framework (NWCF) Phase 3	To approve the NWCF following the procurement exercise	Yes	Cllr Julie Matthews Lead Officer – Lisa Jones Report Author – Karen Bellis

Cabinet Forward Work Plan

Meeting	Item (description / title)		Purpose of report	Cabinet Decision required (yes/no)	Author – Lead member and contact officer
	2	North Wales Velodrome Business Case	To consider the business case for the North Wales Velodrome Project		Cllr Rhys Thomas Tony Ward / Jamie Groves
	3	Housing Rent Setting & Housing Revenue and Capital Budgets 2024/25	To seek approval for the proposed annual rent increase for council housing and to approve the Housing Revenue Account Capital and Revenue Budgets for 2024/25 and Housing Stock Business Plan	Yes	Cllr Rhys Thomas Lead Officer/Report Author Geoff Davies
	4	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Cllr Gwyneth Ellis Lead Officer/Report Author Head of Finance and Audit
	5	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Lead Officer – Scrutiny Coordinators

Tudalen 95

Note for officers – Cabinet Report Deadlines

<i>Meeting</i>	<i>Deadline</i>	<i>Meeting</i>	<i>Deadline</i>	<i>Meeting</i>	<i>Deadline</i>
<i>24 October</i>	10 October	<i>21 November</i>	7 November	<i>19 December</i>	5 December

Cabinet Forward Work Plan

Updated 19/09/2023 – KEJ

Cabinet Forward Work Programme.doc

Progress with Committee Resolutions

Date of Meeting	Item number and title	Resolution	Progress
20 July 2023	5. Recruitment, Retention & Workforce Planning	<p><u>Resolved:</u> <i>subject to the above observations -</i></p> <p>(i) <i>to confirm that it had read, understood and taken account of the information presented to it and supported the ongoing work in relation to monitoring staff turnover and absence;</i></p> <p>(ii) <i>requested that a further report be presented to it in 12 months' time detailing the progress made in relation to workforce planning, recruitment and retention and highlighting pressure areas; and</i></p> <p>(iii) <i>that the Heads of Service for those services where staff recruitment and retention are proving to be a persistent challenge be invited to attend the meeting mentioned in (ii) above to discuss the potential impact of those challenges on service delivery and how they are addressing staff shortages in the short to medium term, until long-term solutions are found.</i></p>	<p>Lead Member and officers advised of the Committee's recommendations.</p> <p>Presentation of a progress report listed on the Committee's forward work programme for June 2024 (see Appendix 1) with the proviso that relevant Heads of Service be invited to attend if the circumstances outlined in point (iii) still exist.</p>
	6. Curriculum for Wales	<p><u>Resolved:</u> <i>subject to the above comments and observations to –</i></p> <p>(i) <i>receive the information on the progress made to date in relation to the implementation of the Curriculum for Wales for all primary school learners in Denbighshire along with the secondary school who chose to introduce it to Year 7 learners during the 2022/23 academic year;</i></p>	<p>Lead Member and officers informed of the Committee's recommendations.</p> <p>Presentation of a progress report detailing the information requested in</p>

		<p>(ii) receive the information on how secondary schools have been preparing to start teaching the Curriculum in Years 7 and 8 from September 2023, in line with national implementation rollout timescales;</p> <p>(iii) request that a further report detailing the progress made in embedding the Curriculum in primary schools and implementing it in Years 7 and 8 in secondary schools be presented to the Committee during the autumn of 2024; and</p> <p>(iv) that the report requested in (iii) above include an evaluation of the implementation process across all key stages, the Curriculum's impact on staff recruitment and retention, along with feedback from headteachers, teachers and school-based staff on their experiences of the implementation process and the advantages and/or disadvantages of the new Curriculum for learners.</p>	<p>(iii) & (iv) has been scheduled into the Committee's forward work programme for September 2024 (see Appendix 1). Relevant school staff also to be invited to attend for the discussion.</p>
	<p>7. Additional Learning Needs (ALN) Transformation</p>	<p><u>Resolved:</u> subject to the above to –</p> <p>(i) receive the report and the information provided during the discussion on the local education authority's progress in ensuring that its schools are ready to meet the statutory requirements entailed with the Additional Learning Needs and Education Tribunal (Wales) Act 2018; and</p> <p>(ii) request that a further report be provided to members during the autumn of 2024 analysing</p> <ul style="list-style-type: none"> • the effectiveness of the funding provided to schools to meet the Act's requirements; • progress made in recruiting and supporting Educational Psychologists; 	<p>Lead Member and officers advised of the Committee's recommendations.</p> <p>Presentation of a progress report detailing the information requested in (ii) has been scheduled into the Committee's forward work programme for September 2024 (see Appendix 1). Relevant school staff also to be</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • <i>school-based educational practitioners' feedback on the resources and support provided to schools with a view to meeting the Act's additional requirements; and</i> • <i>staff recruitment and retention matters relating to the implementation of the Act's requirements.</i> 	invited to attend for the discussion.
	8. Draft Director of Social Services Annual Report	<u>Resolved:</u> <i>subject to the above observations, and having regard to the high profile and continued focus given to recruitment and retention pressures across the social care sector by the Council's Corporate Executive Team along with the measures being implemented in a bid to address staffing shortages, to confirm that the report provided a clear account of performance during 2022-2023.</i>	Director of Social Services, officers and Lead Member informed of the Committee's recommendations.

Mae tudalen hwn yn fwiadol wag